

ELSŐ KÉZBŐL A HADERŐRŐL!

magyar

HONVÉD

www.honvedelem.hu

A Honvédelmi Minisztérium magazinja - 2017. december XXVIII. évf. 12. szám - 390 Ft

SZEZONZÁRÁS

977086569300617012

24
HAZÁNK ADOTT OTTHONT
A CLEVER FERRET 2017
ELNEVEZÉSŰ OLASZ-SZLOVÉN-
MAGYAR GYAKORLATNAK.
A KIKÉPZÉSI RENDEZVÉNY A
HÁROM ORSZÁG KATONÁI-
BÓL ÁLLÓ TÖBBNEMZETI
SZÁRAZFÖLDI KÖTELÉK ÉVES
MEGMÉRETTETÉSE, EGYBEN
A MAGYAR HONVÉDSÉG IDEI
UTOLSÓ NAGYSZABÁSÚ
ERŐPRÓBÁJA VOLT.

SEREGSZEMLE

Az év utolsó nagy gyakorlata

KÖZEL EZER MAGYAR, OLASZ ÉS SZLOVÉN KATONA RÉSZVÉTELÉVEL TALÁLTA A BAKONYBAN A CLEVER FERRET 2017 ELNEVEZÉSŰ NEMZETKÖZI GYAKORLAT, AMELYNEK SORÁN A HÁROM ORSZÁG AKORRAI TÖBBNEMZETI SZÁRAZFÖLDI KÖTELÉK TOKELTÉSÉRE ÉS A HARCÉLETI EGYÜTTMŰKÖDÉSI KÉTHETES FELADATOK SZAKASZÁRAZ A MAGYAR HONVÉDSÉG IDEI UTOLSÓ NAGYSZABÁSÚ ERŐPRÓBÁJA VOLT.

SZEZONZÁRÁS

SEREGSZEMLE

Wise Foresight 2017

KÖZÖS ERŐVEL

SEREGSZEMLE

Ismét lesz pilótaképzés Szolnokon

ÚJRATERVEZÉS

SEREGSZEMLE

Az új generációs lövedékek koncentrációja

OSZTÁLY, VIGYÁZZ!

18 A közel húsz éve alakult Magyar-Román Közös Békefenntartó Zászlóalj tartott gyakorlatot a dóci lőtérén.

32 A Nemzeti Közszolgálati Egyetem és a szolnoki helikopterbázis összefogása révén ismét lesz hazai pilótaképzés.

36 Bővült a feladatköre a tevékenységét hadfelszerelés-vizsgáló osztályként folytató táborfalvai szervezetnek.

**A MAGYAR HONVÉD
MAGAZIN KÖVETKEZŐ
SZÁMA
2018. JANUÁR 12-ÉN
JELENIK MEG.**

HM ZRÍNYI
TÉRKÉPÉSZETI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS
SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ NONPROFIT KFT.

NAGYVILÁG

Álomból rémálom?	4
Előzetve	10
Radar	14
Missziós hírek	16

SEREGSZEMLE

Közös erővel	18
Novemberben történt	20
Szezonzárás	24
Újratervezés	32
Zenészek angyalbőrben	34
Osztály, vigyázz!	36
Hajrá!	42

HADITECHNIKA

Páncélváltás	44
--------------	----

HÁTORSZÁG

Időutazás	48
Tánc és festészet	56
Az irodavezető	58
Lelki megnyugvás	60
Közérdekű	62

48 A Hadtörténeti Múzeum új állandó fegyvertörténeti kiállítása sok mindenben eltér az intézmény többi tárlatától.

**A Honvédelmi
Minisztérium magazinja
XXVIII. évfolyam 2017. 12. szám**

Kiadja a HM ZRÍNYI Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság.

Felelős kiadó:

Benkóczy Zoltán
ügyvezető

Nyomtatás:

A kft. saját nyomdájában

Felelős vezető:

A kft. ügyvezetője

Szerkesztőség: 1087 Budapest,
Kerepesi út 29/B Postacím: 1440
Budapest, Pf. 22 Tel.: 459-5305,
HM: 27-913 fax: 314-2432
E-mail: magyarhonved@armedia.hu
facebook.com/MagyarHonved

Főszerkesztő:

Feith László

Szerkesztő – újságíró:

Trautmann Balázs

Tervezőszerkesztő:

Gábor Mariann

Olvasószerkesztő:

Győri László

Korrektor – hírszerkesztő:

Sinka István

Régió-tudósítók:

Galambos Sándor, Kálmánfi Gábor

Fotóriporterek: Dévényi Veronika,

Rácz Tünde, Tischler Zoltán, Tóth László

E havi magazinunkat

Feith László **szerkesztette**

Borítófotó: Tischler Zoltán

ISSN: 0865-6932

Lapunk az Európai Katonai Sajtószövetség
(European Military Press Association) tagja

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlapüzletága (1089 Bp. VIII., Orczy tér 1.), előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, e-mailben: hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: 303-3440.

További információ:

06-80-444-444

Az iraki kurdok függetlenségi népszavazása

HIÁBA GYŐZTEK ELSŐPRŐ TÖBBSÉGGEL A FÜGGETLENSÉGET TÁMOGATÓ „IGEN” SZAVAZATOK, A KURDOK NEM TUDTÁK ÉRVÉNYESÍTENI AZ ÉRDEKEIKET BELSŐ MEGOSZTOTTSÁGUK, KISZOLGÁLTATOTT GAZDASÁGUK, VALAMINT A NEMZETKÖZI TÁMOGATÁS HIÁNYA MIATT, ÉS VÉGEREDMÉNYBEN MEGGYENGÜLVE KERÜLTEK KI A NÉPSZAVAZÁSI KEZDEMÉNYEZÉSBŐL.

Az „Iszlám Állam” elleni harcban fontos szerep jut a kurd erőknek.

ÁLOMBÓL RÉMÁLOM?

A Nemzeti Közszerológálati Egyetem Stratégiai Védelmi Kutatóközpontjának (NKE SVKK) kutatóasszisztense, Pénzváltó Nikolett az „Álomból rémálom? Az iraki kurd függetlenségi népszavazás margójára” című elemzésében úgy fogalmaz: a világ egyik legnagyobb (mintegy 40 millió fős), saját állam nélküli nemzetét alkotó kurdok számára egy független állam létrehozása és fenntartása évszázados cél. Ehhez a legközelebb az iraki kurdok állnak, akik széles körű politikai (arányos politikai képviselő Bagdadban, saját regionális kormányzat), gazdasági (a központi költségvetés bevételeinek 17 százaléka illeti őket), kulturális (a kurd hivatalos nyelv Irakban) és katonai (független katonai erejük a peshmerga) autonómiát élveznek a föderális berendezkedésű országban belül. A teljes függetlenség elérése előtt azonban mindig is komoly akadályok álltak, például a belső megosztottság, a külső hatalmak ellenállása (ide értve a bagdadi központi kormányt, valamint a jelentős kurd lakossággal rendelkező, ezért a népcsoport függetlenségi törekvéseinek megakadályozásában érdekelt környező államokat, Törökországot, Iránt és Szíriát), továbbá a nemzetközi támogatás és a szuverenitás gazdasági alapjainak hiánya.

James Mattis amerikai védelmi miniszter és Maszúd Barzani: az USA nem választott oldalt a kurd-iraki konfliktusban.

BALJÓS ELŐJELEK

Az „Islám Állam” fölött Moszulnál aratott sikert követő felfokozott hangulatban, 2017. június 7-én az iraki Kurdisztáni Regionális Kormányzat (KRK) népszavazásért felelős felettes szerve bejelentette, hogy szeptember 25-én referendumot tartanak az iraki kurd régió, valamint a 2014 nyarán kurd ellenőrzés alá vont, úgynevezett „vitatott hovatartozású” területek függetlenségéről.

Az iraki parlament szeptember 12-én utasította el a népszavazást, szeptember 18-án pedig a legfelsőbb bíróság elrendelte annak felfüggesztését. Mindeközben a kurdokkal szemben működésbe lépett egy korábban valószínűtlennek tűnő iraki-iráni-török összefogás is. Az ENSZ

Közgyűlése alkalmával megtartott találkozójukat követően, szeptember 21-én a három ország külügyminisztere közös nyilatkozatban ítélte el a kurd kezdeményezést. A dokumentum a párbeszéd sürgetése mellett kiemelte, hogy kiáll Irak politikai egysége és területi integritása mellett, a tervezett referendum pedig nemcsak sérti az iraki alkotmányt, de további instabilitáshoz vezethet a régióban. Működésbe lépett az amerikai diplomácia is, az egyeztetések azonban nem vezettek eredményre, mint ahogyan a szeptember 14-én az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság és az ENSZ által közösen megfogalmazott tervezet sem, amelyben a referendum elhatalasztatásáért cserébe segítséget ígértek a kurdoknak a Bagdaddal folytatandó tárgyalási folyamatban.

A baljós előjelek dacára megtartották a népszavazást, amelyen – a hivatalos kurd adatok szerint – 72,6 százalékos részvétel mellett 92,7 százalékkal győztek a függetlenséget támogató „igen” szavazatok. Bár az iraki kurd politikai vezetés hangsúlyozta, hogy mindössze véleménynyilvánító népszavazásról van szó, ami nem jelenti a függetlenség egyoldalú kikiáltását, a referendumot követő napokban jogi és gazdasági ellenlépések sorozata indult meg a KRK-val szemben – idézi fel Pénzváltó Nikolett a tanulmányában. Az iraki kormány a Törökország és Irán támogatásával bevezetett szankciók mellett, három héttel a népszavazást követően úgy

A referendumon elsöprő többséggel győztek az „igen” szavazatok.

döntött, hogy katonai úton szerez érvényt akaratának. A fegyveres erők előrenyomulása október 16-án hajnalban indult meg. A kurd peshmerga harcosok szinte puskalövés nélkül vonultak vissza a szimbolikus jelentőségű és kőolajban rendkívül gazdag, így a függetlenségi álomhoz elengedhetetlen Kirkukból, amelyet azelőtt, az „Iszlám Állammal” szemben, több mint három évig tartottak, miután az iraki fegyveres erők elmenekültek a területről.

Törökország és Irán nem avatkozott be saját hadseregével a harcokba, ugyanakkor közvetve mégis szerepük volt az offenzíva megindításában, többek között azáltal, hogy mindketten erőteljesebb fellépésre ösztönözték az iraki kormányt. Az Egyesült Államok nem szállt síkra a kurdok megsegítése érdekében. Donald Trump amerikai elnök bejelentette, hogy Washington semleges marad a konfliktusban. A nemzetközi közösség párbeszédre és az eskaláció elkerülésére szólította

fel a feleket, ugyanakkor – kimondva vagy kimondatlanul – támogatásáról biztosította az iraki kormányt. A kurdok ismételten igazolva láthatták a régi mondásukat, miszerint „Nincsenek barátaink, csak a hegyek”.

BELSŐ MEGOSZTOTSÁG

A népszavazási kezdeményezés nyomán kialakult válság élesen rávilágított a kurdok megosztottságára is. A referendum megtartását ugyanis a két legnagyobb ellenzéki párt, a Gorrán (Mozgalom a Változásért) és a Kurdisztáni Iszlám Csoportosulás (Komal) nem támogatta, mert annak időzítését nem tartották megfelelőnek, emellett kritizálták a kezdeményezés pártpolitikai jellegét is. A függetlenségi népszavazás legnagyobb támo-

A függetlenségi népszavazás után hatalmas volt a kurdok öröme.

Az iraki fegyveres erők gyakorlatilag harc nélkül foglalták el Kirkuk városát és környékét.

gatója a két hagyományos nagy párt, a kormányzó Kurdisztáni Demokrata Párt (Kurdistan Democratic Party – KDP), valamint nagy riválisa, a Kurdisztáni Hazafias Unió (Patriotic Union of Kurdistan – PUK) volt – mutat rá az elemző, aki a referendum időzítése kapcsán kiemeli Maszúd Barzáni személyes ambícióinak szerepét. Barzáni 2005-ben került a KRK élére. 2013-ban második elnöki ciklusa is lejárt, amit a kurd parlament ugyan 2015-ig kivételes esetként meghosszabbított, a politikus azonban ezt követően sem akart távozni posztjáról, az „Iszlám Állam” jelentette fenyegetésre hivatkozva. A terror-szervezet elleni harc paradox módon fontos legitimációs alapként szolgált a kurd rezsim számára, segített ugyanis elfedni a régió komoly belső (gazdasági, politikai, társadalmi) gondjait.

Az „Iszlám Állam” területvesztésével párhuzamosan azonban – hatalma megőrzése érdekében – a KDP-nek új legitimációs forrást kellett találnia. Barzáni azzal számolt, hogy a régóta vágyott függetlenség kérdése lesz az, ami köré egyesíteni tudja az embereket. Mindez ügyes politikai lépésnek tűnt, hiszen a népszavazás elválaszt-hatatlanul az ő nevével kapcsolódott össze, politikai ellenzéke pedig nem tehette meg, hogy ne támogassa a közös ügyet. Utólag azonban látható, hogy Barzáni elszámolta magát. A népszavazás, ami arra volt hivatott, hogy konszolidálja a KDP pozícióját, a párt meggyengüléséhez vezetett – jegyzi meg a szerző.

A katonai szintre lépő konfliktusban ismét megmutatkozott: amellett, hogy a KRK esetében nem beszélhetünk egységes politikai entitásról, nincs –

és nem is volt – egységes peshmerga erő sem. A milíciák a különböző kurd pártokhoz kötődnek; ezek egyfajta utolsó védvonalként tekintenek az ellenőrzésük alatt álló fegyveres csoportokra, amelyek nélkül a fizikai túlélésük nem biztosított, ebből adódóan egyhamar nem is fognak lemondani azok szolgálatairól.

A kibontakozó eseményekre válaszként a kurd politika összefogás helyett tovább töredezett. Új szereplők léptek színre, megpróbálva előnyükre fordítani a hatalmi átrendeződést. A PUK-n belüli feszültség kiéleződött, a népszavazást megelőző hónapokban többen hangot adtak elégedetlenségüknek a párt vezetésével szemben, sőt Barham Szálih alelnök végül ki is lépett, majd a referendumot követően új formációt alapított Koalíció a Demokráciáért és Igazságosságért (CDJ) néven. A CDJ

egyik első nyilatkozatában azzal vádolta a kurdisztáni kormányt, hogy eljátszotta morális és politikai hitelességét, ezért átmeneti kormány felállítására szólított fel, amely megkezdje a tárgyalásokat Bagdaddal.

SZÁRAZFÖLDRE ZÁRT TERÜLET

A hatékony állami működéshez elengedhetetlen egy bizonyos szintű gazdasági stabilitás, az iraki kurdok esetében azonban kijelenthető, hogy jelenleg ez sem biztosított. A KRK bevételeinek mintegy 90 százaléka a kőolaj exportjából származik, azonban nehézségekkel küzd az erőforrásokhoz és a piacokhoz való hozzáférés területén, pedig ezek gazdasági szempontból kulcsfontosságúak. Bár 2014-ben régóta vágyott célokat sikerült elérni mindkét szegmensben (a Kirkuk fölötti ellenőrzés megszerzése, illetve a kőolajexport megindítása az új, független kurd vezetéken keresztül), az eredmény nem találkozott a pozitív várakozásokkal.

Az iraki olajkitermelés az ország déli, síita többségű területein 2016-ban havi körülbelül 100 millió hordót tett ki, míg a KRK-é 17 milliót. A két adat összevetéséből látható: a kurdok összességében nagyobb exportbevételhez jutottak volna, ha együttműködnek Bagdaddal, mint azzal, hogy önállóan exportáltak; előbbi esetben ugyanis – az iraki alkotmány előírásaival összhangban – az iraki összebevételek 17 százalékát kapták volna kézhez. A kirkuki olajmezők elvesztésével a kurd mutatók rövid távon nagy valószínűséggel nem fognak javulni – prognosztizálja Pénzváltó Nikolett.

Ami a piacokhoz való hozzáférést illeti, a KRK földrajzi, geopolitikai elhelyezkedése rendkívül kedvezőtlen. Ennek legfőbb oka, hogy úgynevezett „szárazföldre zárt” terület, vagyis nem rendelkezik tengerparttal. Ez azt jelenti, hogy gazdasági tekintetben rendkívüli mértékben függ a környező államoktól, hiszen kereskedelmének jelentős részét, illetve bizonyos termékek exportját kizárólag azokon

keresztül bonyolíthatja le. Mindez önmagában nem lenne akkora probléma, ha a KRK szomszédja nem a kurd függetlenségi törekvések megakadályozásában leginkább érdekelt négy állam lenne: Törökország, Irán, Irak és Szíria. Koordinált fellépés esetén ezek – mint ahogyan az részben a függetlenségi népszavazást követően is történt – képesek gazdaságilag teljesen ellehetetleníteni a KRK-t. Mindez nem csak a szénhidrogénexport területén ütközik ki. Elég, ha csak arra gondolunk, hogy az iraki kurd régió hazai fogyasztásának 75 százaléka, az élelmiszerek 90 százaléka származik importból – olvasható az elemzésben.

NYERTESEK ÉS VESZTESEK

A szeptember 25-i függetlenségi népszavazás legnagyobb vesztesének az iraki kurdisztáni régió és a kurd lakosság tekinthető. A KDP meggyengült, Barzáni pozíciója pedig különösen ingatagrá vált. Ellenfelei rövidlátással és azzal vádolják, hogy káoszba taszít

A bagdadi kormányzat három héttel a népszavazást követően döntött úgy, hogy katonai úton szeréz érvényt akaratának.

totta a KRK-t, amelynek éléről aztán október végén távozott is. A nagy rivális PUK ugyanakkor nem tudta előnyére fordítani a helyzetet, helyette csak tovább erősítette „megbízhatatlan” imidzsét. A KDP a PUK-t tette felelőssé Kirkuk és környékének feladásáért. Felvetődhet azonban a kér-

dés, hogy valójában mennyire bánja a PUK kihátrálását, hiszen így vég-eredményben nem kellett belemennie egy nagy áldozatokkal járó, jó eséllyel vesztes háborúba, és van kit hibáztatnia a területvesztésért.

Az események nagy nyertesének Irán tűnik, amely tovább növelte a

befolyását Irakban, de megerősödvé került ki a konfliktusból az iraki miniszterelnök, Haider al-Abbádi is. Érdemes ugyanakkor megjegyezni, hogy számára nem kínálkozott tényleges választási lehetőség: amennyiben nem lép fel határozottan a kurdok ellen, minden valószínűség szerint bizalmatlansági indítvánnyal kellett volna szembenéznie. Tény, hogy a kurdok a függetlenségi referendummal tálcán kínálták a lehetőséget a vitatott területek visszaszerzésére, enélkül ugyanis jóval nehezebb lett volna legitimálni a katonai erő alkalmazását. Mindazonáltal hiba lenne Bagdad erejére következtetnünk az eseményekből – hangsúlyozza Pénzváltó Nikolett. Az iraki kormány, mint ahogyan az egész rendszer, bizonytalan lábakon áll. A politikai vezetők tulajdonképpen csak időt nyertek. Az „Iszlám Államot” követően „közös ellenségként” a kurdokkal szemben összefogták az embereket, a közvetlen fenyegetés elmúltával azonban tényleges választokat kellene találniuk a társadalmi, politikai és gazdasági problémákra.

Az iraki politikai vezetők az „Iszlám Államot” követően „közös ellenségként” a kurdokkal szemben fogták össze az embereket.

Adélkelet-ázsiai Mianmar (egykori nevén: Burma) legnagyobb lélekszámú muszlim kisebbsége, a rohingya közösség sorsának alakulását egyre nagyobb érdeklődés övezi. Igen megkésett ez a figyelem, amit nagyban magyaráz, hogy kevés információ forog közközen nemcsak az érintett népcsoportról, de Mianmar társadalmi és etnikai viszonyairól is. Érezhető azonban, hogy a kisebbségiek tömeges menekülésétől és a halálos áldozatokat követelő összecsapásoktól kísért regionális válság mostanra „régett” a mianmari polgári kormányra, amelyet de facto az a személy – Aung Szán Szu Csi külügyminiszter – vezet, akit 1991-ben Nobel-békedíjjal tüntettek ki a demokráciáért és az emberi jogokért folytatott erőszakmentes politikai küzdelméért.

A rohingyákat az 1982. évi állampolgársági törvény lényegében hontalanná nyilvánította.

RAKHINE MUSZLIMJAI

Mint ahogy a Nemzeti Közszerződési Egyetem Stratégiai Védelmi Kutatóközpontjának (NKE SVKK) munkatársa, Háda Béla írja „A rohingyák elleni fellépés háttere és összetevői Mianmarban” című elemzésében, a rohingya etnikum Mianmar északnyugati részén, Rakhine (más néven Arakán) szövetségi államában él. Lélekszámukat 1,3 millióra becsülik, ami Rakhine lakosságának csaknem felét, egész Mianmarénak pedig 2,5 százalékát teszi ki. Ez azt is jelenti, hogy az ország muszlim népességének több mint fele rohingya, akik az indiai szubkontinens északkeleti régióinak népességével mutatnak rokonságot, tehát nem Délkelet-Ázsiából származnak.

A muszlimok (még ha nem is ilyen nagy számban, mint napjainkban) sok évszázada jelen vannak Rakhine mai területén, jelentős vérfrissítést a 19. század végén történt újabb bevándorlással kaptak. Egységes, nemzeti jellegű fejlődésről tehát nem lehet beszélni az esetükben. Támadási felületet politikai értelemben éppen ez nyitott velük szemben, mert lehetővé tette a mianmari kormányzat számára, hogy idegen bevándorlókként határozza meg őket, akik nem tarthatnak igényt a polgárjogra, és Bangladesben lenne inkább a helyük – jegyzi meg az elemző.

Mianmar, a történelmi Burma 1948. január 4-én vált ki a brit gyarmatbirodalomból, és lett független. Az ezt követő állandó polgárháborús helyzetben

Senkinek sem kellene

ELŰZETVE

A HAZAI ÉS A NEMZETKÖZI MÉDIÁBAN IS SOK FIGYELMET KAPOTT A MIANMARI MUSZLIM KISEBBSÉG, A ROHINGYÁK ÜGYE. KIK ŐK, ÉS MIÉRT VANNAK ÜLDÖZTETÉSNEK KITÉVE A SAJÁT HAZÁJUKBAN? A NEMZETI KÖZSZERZŐDÉSI EGYETEM STRATÉGIAI VÉDELMI KUTATÓKÖZPONTJÁNAK ELEMZÉSE EZEKRE A KÉRDÉSEKRE IS VÁLASZT AD.

az is kérdés volt, hogy a lakosság domináns csoportját alkotó bamarok és a legnépesebb nemzetiségek képesek-e egyáltalán egy politikai közösséget létrehozni, vagy felülkerekednek a szakadár törekvések, és az ország szét hullik? Az egység megőrzésében, illetve a nemzeti ideológia formálásában kulcsfontosságú szerep hárult Burma fegyveres erejére (Tatmadaw), amely kiemelkedő politikai tényezővé vált. A hadsereg persze nem hagyhatta figyelmen kívül a társadalom sok évszázados kulturális beidegződéseit sem, amelyek formálódásában a buddhista tradíciók játszották messze a legjelentősebb szerepet. A buddhizmus veszélyeztetettségének érzése volt a gyarmati korszak egyik, a politikai kultúrát

erősen terhelő öröksége. Nem meglepő módon az egykori gyarmatosítók által támogatott, „idegen” lakossági csoportokat tekintették az elsődleges veszélyforrásnak e szempontból, és különösen igaz volt ez a muszlimokra.

Mindebből egyenesen következett, hogy a független Burma elüldözte a britek által betelepített, indiai származású földbirtokos és vállalkozói rétegek képviselőit, továbbá kevés kivételtől eltekintve megtagadta, hogy állampolgárainak tekintse a gyarmatosítás idején a Rakhine területére érkezett indiai eredetű muszlimokat. Az 1962-es katonai hatalomátvételt követően már egyöntetűen idegenként kezelték a

rohingyákat. Nem adtak ki számukra teljes értékű személyi okmányokat, az 1982. évi állampolgársági törvény pedig lényegében hontalanná nyilvánította őket – fogalmaz Háda Béla.

KIÉLEZŐDŐ SZEMBENÁLLÁS

Jelenleg Mianmar 54,3 millió főre becsült népességének 87,9 százaléka buddhista, 4,3 százaléka muszlim. Rakhine államban azonban a legutol-

Aung Szán Szu Csi ma már nem biztos, hogy megkapná a Nobel-békedíjat.

só, 2014. évi népszámlálás eredményei szerint a buddhizmus alig több mint a lakosság felének a vallása, míg az iszlám az egész országban itt rendelkezik a legerősebb pozícióval, 42 százalék feletti részarányval. A rohingya családok ráadásul gyakran nagyobbak, mint az arakán családok, így Rakhine területén a muszlimok számának további növekedésére lehetett számítani. A demográfiai folyamatok azt az interpretációt erősítik, hogy az arakánok földjén veszélyben van a buddhizmus az előrenyomuló idegen kultúrától, s Mianmar stratégiai fontosságú északnyugati partvidéke – ahol egyebek mellett jelentős kőolaj- és földgázkészletek rejtőznek – hamarosan „elesik”. Bár a vallásközösségek közti arányokat figyelembe véve az iszlamizáció nem fenyegeti jelenleg Mianmart, a helyi buddhista lakosság képviselői és a buddhista civilizációs elemeket előtérbe állító nacionalizmus szószólói ezt figyelmen kívül hagyják – mutat rá a szerző.

A rohingyákkal szembeni ellenséges érzelmek annyira erősek, hogy a 2012. évi zavargások idején még ellenzéki szerepet betöltő Nemzeti Liga a Demokráciáért (NLD) sem vállalkozott az ellenük intézett támadások hangos elítélésére. Pedig a nemzetreszek közötti megbékélés és a békés, demokratikus fejlődés eszméje komoly eleme volt a párt politikai identitásának, és osztozott ezen értékekben annak vezetője is, a mianmari demokratikus törekvések arcaént világszerte ismert Aung Szán Szu Csi. Nem lehetett azonban előre látni,

hogy a 2012-es zavargások bizonyos értelemben vízválasztók lesznek: ettől kezdve figyelhető meg a rohingyák részéről is az erőszakos cselekmények számának növekedése. Külön hangsúlyt adott ennek a Harakah al-Yaqin, későbbi nevén az Arakán Rohingya Megváltó Hadsereg (ARMH) militáns frakció megjelenése, amely 2016 októberétől fegyveres felkelésre szólította fel a rohingya lakosságot. A szervezetet azóta veszik igazán komolyan, hogy 2017. augusztus 25-én rendőr-állomások ellen intézett összehangolt támadásokat, megölve a biztonsági erők tizenkét tagját. A fegyveres erők válasza a máig tartó tisztogató hadjárat, amely hivatalosan a terroristák kifüstölését célozza, gyakorlatilag azonban a rohingyák tömeges elűzését eredményezi.

Háda Béla szerint kulcstényező a fegyveres erők elitje és a kormányzat között feszülő ellentét. Amikor a 2015. november 8-i választásokon (ahogy az előre látható volt) a Nemzeti Liga a Demokráciáért elsőprő győzelmet aratott, a katonai elit évtizedes belpolitikai ellenfelei és a főparancsnok kinevezettjei kerültek egy testületbe. A hatályos, 2008. évi alkotmány szerint ugyanis a hadsereg komoly, biztos pozíciókat tudhat magáénak a kabinetben. A belügyi, a védelmi és a határtérség ügyeivel foglalkozó miniszteri posztokat kizárólag katonák tölthetik be, s nekik közfeladatuk ellátásának idejére sem kell lemondaniuk a hadseregbeli funkcióikról. Emellett a tizenegy tagú Nemzeti Védelmi és Biztonsági Tanács (NVBT) is kato-

nai többséggel (hat tag) működik. Az elnök semmilyen, a fegyveres erőket, illetve a biztonságpolitikát érintő döntést nem hozhat meg e testület jóváhagyása nélkül. A mindenkori főparancsnok kinevezése is csak az NVBT jóváhagyása mellett lehetséges. Tehát még az államfő sem képes valós ellenőrzést gyakorolni a fegyveres erők felett.

A kormányzó párt lényegében csak a katonai elittel egyezkedve érhet el bármi változást a biztonsági erők rohingyákkal szembeni hozzáállásában; számolnia kell azonban annak kockázatával, hogy ennek nyomán a nemzeti érdekek elárulójának kiáltják ki. A rohingyákkal ugyanis nagyjából senki sem szolidáris Mianmarban, kiállni mellettük rendkívül népszerűtlen dolog, amivel lehet jó pontokat szerezni a külföldi szervezeteknél és kormányoknál, de a választásokon Mianmarban sem ezek adják le a szavazatukat – jegyzi meg az SVKK munkatársa. Ebből adódóan, ha az NLD őrizni kívánja egyébként igen magas politikai támogatottságát, ne-

Mianmarban nagyon kevesen szeretnék viszontlátni az elmenekülteket.

A katonai akciók gyakorlatilag a rohingyák tömeges elűzését eredményezik.

hezen mehet szembe a társadalom elvárásaival. A rohingya-kérdés tehát kítűnő eszköz a katonák kezében arra, hogy otthon vagy külföldön (számukra ideális esetben mindkét szintéren) kikezdjék régi ellenfelük hitelét.

Érdekes vonása a konfliktusnak, hogy a mianmari muszlimokat eddig nem jellemezte a vallási/politikai radikalizációra való hajlam, pedig különböző nyilatkozatokban az al-Kaida és az „Iszlám Állam” is támogatásáról biztosította a rohingya hittestvéreket. Nem bizonyos az sem, hogy az ARMH fellépése változást hoz ebben, mivel a szervezet nyilvánosan visszautasította a terrrorszervezetek által felajánlott támogatást. Az egyértelműnek tűnik, hogy a dzsihadista ihletettségű küzdelem az adott társadalmi feltételek mellett kilátástalan, és csak a rohingyákkal szembeni megtorló fellépés fokozásához teremt ideológiai alapot – hangsúlyozza Háda Béla.

Az összecsapások következtében – egyes becslések szerint – a rohingya népesség csaknem fele kelhet útra biztonságosabbnak ítélt térségek felé.

Érthető módon a menekültek első sorban a muszlim többségű társadalmak szolidaritására számítanak, az érintett államok hozzáállása azonban általában kiábrándító. Ennek egyik magyarázata az, hogy a rohingyák nagyon gyakran nincstelenként kérnek bebocsátást, és az amúgy is fejletlen szociális ellátórendszerrel, illetve számos belső problémával küzdő országok nem szívesen vennék a nyakukba az ő gondjaikat is. Ezen felül pedig nem kívánnak precedenst teremteni a jobb módú ázsiai államok körében sem népszerű szociális alapú bevándorlásnak.

MEGKOPOTT IKON

Meglehet, Aung Szán Szu Csínak ma már senki sem adna Nobel-békedíjat, de látni kell, hogy szereplehetőségei megváltoztak. Hetven éves koráig semmiféle kormányzati tapasztalattal nem rendelkező nőként kell vezetnie egy erősen maszkulin kultúrájú, súlyos belső konfliktusokkal terhelt, a katonai elit intézményesített befolyása alatt álló, idegengyűlölettel terhelt társadalmat. Erős szembehelyezkedése a többségi indulatokkal így nem valószínű. Menthetetlenül megkopott ikonná vált, szinte semmi esélye nincs arra, hogy olyan erősen kerüljön ki a jelenlegi válságból, mint amilyen annak előtte volt – prognosztizálja a szakember, majd hozzáteszi: a válság komoly belpolitikai kockázata a fegyveres erők befolyásának további növekedése is. Ha a mianmari társa-

dalom elfogadja a belső ellenséggel szembeni küzdelem érvét, támogatottságára támaszkodva a Tatmadaw más kérdésekben (például az alkotmányreform ügyében) is sarokba szoríthatja a civil kormányt, és ez a legkevesbé sem teremt kedvező feltételeket az ország további demokratizálásához. Újabb katonai hatalomátvételtől azonban az elemző szerint korai lenne tartani. Ami jelenleg történik, pontosan megfelel a hadsereg érdekeinek. Rakhine állam buddhista többsége és a közvélemény java része előtt ők játszhatják a nemzetet védő „jó fiúkat”, az pedig egyáltalán nincs ellenükre, hogy a külföld felé mindezért a diplomácia, azaz Aung Szán Szu Csí tartsa a hátát.

A rohingyák sorsát illetően jelenleg nem látszik pozitív forgatókönyv. Mianmarban nagyon kevesen szeretnék viszontlátni az elmenekülteket, akik – miután lakóhelyeiket lerombolták – gyakran csak táborokban lelhetnének szállásra hazájukban is. Azt ugyanakkor Háda Béla nem tartja valószínűnek, hogy a fegyveres akció célja a muszlim kisebbség teljes felszámolása lenne. Ez egyrészt nem tűnik kivitelezhetőnek, másrészt kockázatai minden valószínűség szerint túl nagyok volnának még a Tatmadaw vezérkara számára is. Sokkal esélyesebb, hogy a válság eredménye a rohingyák megrendszabályozása (és létszámuk csökkentése) mellett a polgári politikai elit meggyengülése és a katonai elit belpolitikai pozícióinak javulása lesz – zárja elemzését az SVKK munkatársa.

BŐVÜLT A MAGÁNFLOTTA

Az amerikai Draken International a spanyol légierő állományából kivont, konzervált húsz Dassault Mirage F.1M szuperszonikus vadászbombázóval és a két kétüléses F.1BM kiképzőgéppel erősítette magánlégierőjét. A 2011-ben alapított Draken az egyik legnagyobb magáncég, amely megrendelői számára „ellenséges” légierőt képes kiállítani, segítve a pilóták, a repülésirányítók, a szárazföldi légvédelmi és lokátorrendszerek kezelőinek kiképzését. A cég imponáló flottát tudhat magáénak: tizenkét légbázison összesen tizenhárom Douglas A-4K/TA-4K Skyhawk, huszonegy Aero L-159E ALCA, kilenc Aermacchi MB-339CV, harminc MiG-21bis és MiG-21UM, illetve hat Aero L-39 Albatros hajtja végre a feladatokat.

Draken International

FRANCIA EXPORTSIKER

Két korvett megrendeléséről egyezett meg vendéglátóival Florence Parly francia védelmi miniszter az Egyesült Arab Emírátsokban tett látogatása során. A Gowind-osztályú hajók egy példányát már 2012 óta használja a francia haditengerészet. Az emírátsok két korvetet vásárol meg, további kettőre pedig opciót köt. A 2500 tonna vízkiszorítású változat fegyverzete tekintélyt parancsoló, azt egy 76 milliméter űrméretű hajtóágyú, két 20 milliméteres gépágyú, tizenhat – függőleges cellából indítható – VL MICA légvédelmi rakéta, nyolc, hajók elleni MM40 Exocet irányított rakéta, valamint két hármastorpedóvető cső alkotja. A hajó tatjáról helikopter vagy helyből fel- és leszállni képes drón üzemeltethető.

France2

LITVÁNIA HARCJÁRMŰVEKET VÁSÁROL

Litvánia amerikai könnyű páncélozott szállító járműveket vásárol. Az Oshkosh L-ATV-re esett a balti állam hadseregének választása, amelyből legalább kétszázat állítanak hadrendbe, kiegészítve a folyamatosan érkező német Boxereket. A hat és fél tonnás, egy közepes vagy nehézgéppuskával, illetve 40 milliméteres automata gránátvetővel felszerelhető L-ATV-k első példánya, az amerikai kongresszusi engedélyt követően, várhatóan 2021-ben érkezik Litvániába. Az igény szerint pótpáncéllal, rádiózavaró rendszerekkel és akár irányított páncéltörő rakétákkal is tovább erősíthető, 4x4-es kerékképletű járművekből az amerikai hadsereg is rendel, szám szerint 55 ezret.

Litván védelmi minisztérium

ATOM-TENGERALATTJÁRÓK DÉL-KOREÁNAK?

Nukleáris meghajtású vadász-tengeralattjárókat vásárolna vagy építené Dél-Korea. Az egyre komolyabb fenyegetést jelentő észak-koreai rakétahordozó tengeralattjárók ellen a becslések szerint 6–9 saját tengeralattjáróra lenne szükség. Szakértők szerint optimális esetben 2-3 amerikai tengeralattjárót vásárolhatnak a haditengerészet számára, amelyek segítségével a dél-koreai légénység megtanulná a speciális hajók, illetve a reaktorok kezelését. Jelenleg csak a Virginia-osztályt gyártják az Egyesült Államokban ebben a kategóriában, darabonként közel hárommilliárd dollárért. Kérdés, hogy a Tomahawk-cirkálórakétákkal és 533 milliméteres torpedókkal felszerelt hajók eladására rábólintana-e az amerikai kormány?

The Korea Times

KICSIBEN KEZDENEK

Az Egyesült Arab Emírátsok nemcsak vásárol, de gyártana is harci repülőgépeket. Igaz, kicsiben kezdenék: Calidus B-250 néven kétüléses, az 1600 lóerős P&WC PT6A-68 hajtóművel épített turboprop könnyű támadógépet terveznek piacra dobni. A saját fejlesztésű, a 2017-es dubai légikiállításán bemutatott merevszárnyú repülő gyártása hamarosan megkezdődik. A Rockwell Colli Pro Line Fusion rendszerét használó gép hét függesztési pontjára 1796 kilogrammnyi irányított és nem irányított rakéta vagy bomba, illetve géppuska vagy gépágyúkonténer függeszthető. Az integrált elektrooptikai rendszer segítségével éjjel-nappal alkalmas lesz a kiképzési célok mellett közeli légitámogatási, felderítési és könnyű támadófeladatokra is.

shephardmedia.com

NÉMET FEGYVERVÁLTÁS

Új gépkarabélyt rendszeresítenek a német hadsereg és a haditengerészet különleges műveleti erőinél. Természetesen hazai lesz az új, G95 nevet kapott fegyver. Az

5,56×45 milliméteres, NATO-szabvány lőszerrel működő, Picatinny sínekkel ellátott Heckler&Koch HK416A7-ből 1745 darabot vásárolnak a szükséges kiegészítőkkal, mint amilyen a hangtompító, az optikai célzórendszer, a lézeres jelölő vagy a nagy fényerejű lámpa. A „csupasz” G95 tömege 3,7 kilogramm, a fegyvercső 37 centiméter hosszú. Az új gépkarabély tesztelése 2017 novemberében kezdődött; az alakulatok a tervek szerint 2019 januárjában vehetik át az első G95-ösöket.

Bundeswehr

**SILVER SABER ▶
MÁSODSZOR**

A NATO vezette KFOR békefenntartó misszió Silver Saber 2017 elnevezésű nagy láthatóságú gyakorlatát idén már második alkalommal rendezték meg a koszovói főváros közelében található Vrelo és Pomazatin táborokban. Az erőpróba célja a helyi rendőrség és a biztonsági erők, valamint az Európai Unió koszovói jogállamisági missziójának (EULEX) rendőreivel történő együttműködés gyakorlása volt; mindemellett a KFOR-erők műveleti képességét is tesztelték. A gyakorlat zárásakor Giovanni Fungo vezérőrnagy, a KFOR parancsnoka kiemelte a magyar zászlóalj kiváló felkészültségét. Csombók János dandártábornok, a KFOR parancsnokhelyettese a gyakorlat vezetőjeként elismerésben részesítette a legjobbakat.

Kép és szöveg: Jánosi Eszter hadnagy

**TÁBORNOKI ▶
VIZIT**

Mihócza Zoltán vezérőrnagy, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság (MH ÖHP) törzsfőnöke meglátogatta a koszovói hadszíntéren szolgálatot teljesítő magyar katonákat. A vezérőrnagy részt vett a KFOR Műveleti Parancsnokság parancsnokának átadás-átvételi ünnepségén, ahol a leköszönő Giovanni Fungo vezérőrnagynak átnyújtotta a honvédelmi miniszter által adományozott Szövetségért Érdemjelet, Alessandro Graziani katonai tanácsadó pedig a Szolgálati Érdemjével ezüst fokozatával tüntette ki. Az MH ÖHP törzsfőnöke részt vett a KFOR-kontingens és az egyéni beosztású személyek állománygyűlésén, továbbá felkereste a közös kiképzésen Pecben tartózkodó KFOR Harcászati Tartalék Zászlóalj lövészsorozatát.

Kép és szöveg: Jánosi Eszter hadnagy

**PARANCSNOK- ▶
VÁLTÁS**

Megtörtént a parancsnoki teendő átadás-átvétele a koszovói Novo Selóban található Camp Maréchal de Lattre de Tassigny táborban, amelynek során Szalontai László alezredest, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság Logisztikai Műveleti Főnökségének kiemelt főtisztját Szép Károly alezredest, az MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis logisztikai zászlóaljának parancsnoka váltotta. A Novo Seló-i táborban tizennégy nemzet katonái szolgálnak nyolc NATO-szervezet kötelékében; a legnagyobb létszámú alegységet az MH KFOR Kontingens 17. váltásának katonái alkotják; magyar békefenntartókból áll a KFOR-parancsnok közvetlen alárendeltségébe tartozó Harcászati Tartalék Zászlóalj.

Kép és szöveg: Jánosi Eszter hadnagy

◀ MEDÁLPARÁDÉ

Szpisják József dandártábornok, az EUFOR törzsfőnöke vezetésével medálparádét rendeztek az EUFOR szarajevói parancsnokságán, a Butmir táborban. A tábornok az eseményen hat ország – Ausztria, Chile, Görögország, Magyarország, Olaszország és Törökország – harmincegy katonájának adta át az Európai Unió közös biztonság- és védelempolitikájának Althea-medálját. A törzsfőnök a kitüntetettek szolgálatát

megköszönve kiemelte, hogy az EUFOR továbbra is elkötelezetten támogatja a bosznia-hercegovinai hatóságokat a biztonságos környezet fenntartásában, valamint Bosznia-Hercegovina haderejének képességfejlesztése terén.

Honvedelem.hu / euforbih.org

◀ VÁLTÁS LIBANONBAN

Megérkezett a műveleti területre az ENSZ Libanoni Békefenntartó Misszió (United Nations Interim Force in Lebanon – UNIFIL) állományában szolgáló magyar békefenntartók 12. váltásának első tagja, Eke Tamás főhadnagy. Az újonnan érkezett tiszt Sándor Mihály főhadnagyot váltotta, akinek munkája elismeréseként Beatrice Puyo, a Joint Geographic Information Services (JGIS) vezetője emlékpajzsot adományozott. Horváth

Zoltán alezredes, a JGIS katonai vezetője, a 12. váltás nemzeti rangidőseként, még egy évig marad a műveleti területen. A magyar katonatérképészek 2006 óta, éves váltásokban teljesítenek szolgálatot az UNIFIL főparancsnokságának törzsében, Naqoura-ban.

Kép és szöveg: H. Z.

◀ NATO-BEOSZTÁSBAN

Három éven át Vass Sándor dandártábornok vezeti a Szövetséges Fegyveres Erők Európai Főparancsnokságának (SHAPE) újonnan felállított híradó-, informatikai és kibervédelmi csoportfőnökségét. A magyar tábornok eddig a Honvéd Vezérkar Híradó-, Informatikai és Információvédelmi Csoportfőnökségét irányította. Belgiumi küldetése során, a Szövetséges Műveleti Parancsnokság alárendeltségébe tartozó szervezetek műveleti tervezésének folyamatában, a kibervédelem tervezése, integrációja, a feladatok fontossági sorrendjének felállítása, illetve a kiberműveletek értékelése tartozik a felelősségi körébe. Ezeket a tevékenységeket három speciális részleg fogja ellátni a csoportfőnökségen belül.

Révész Béla; fotó: Tóth László

Wise Foresight 2017

KÖZÖS ERŐVEL

MAGYAR ÉS ROMÁN KATONÁKNAK TARTOTTAK KÖZÖS FELKÉSZÍTÉST A DÓCI LŐTÉREN A WISE FORESIGHT (BÖLCS ELŐRELÁTÁS) 2017 KERETÉBEN. A GYAKORLAT MÁR CSAK NEM HÚSZÉVES MÚLTRA TEKINT VISSZA.

A Magyar–Román Közös Békefenntartó Zászlóalj 1998-ban jött létre, amikor Budapesten aláírták a német–francia közös dandár mintájára kialakított szerződést, s ezzel megkezdődött az együttműködés a Magyar Honvédség és a Román Fegyveres Erők között. Az alapvető cél a kezdetektől fogva az volt, hogy egy magas fokú készenlében álló, magas szinten operatív, közös békefenntartó, béketámogató és szükség esetén békekikényszerítő erő jöjjön létre a két ország közreműködésével. Az alakulat teljes létszáma maximum ezer fő, s alap helyzetben az alakulat magyar és román katonái is hazájuk területén állomásoznak.

Az 1998-as kezdetek óta a közös zászlóalj már sikeresen teljesített tizennégy gyakorlatot, a legutóbbi 2017 novemberében tartották Magyarországon. Az idei Wise Foresight elnevezésű foglalkozáso-

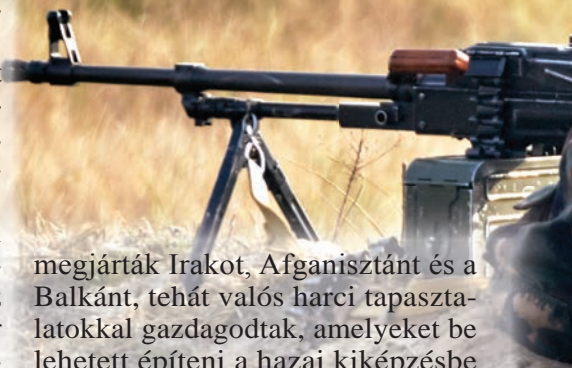
rozat egy hete során az MH 5. Bocskai István Lövészdandár hódmezővásárhelyi alakulata és a román 81. „General Grigore Bălan” Gépesített Dandár katonái az „ellenség” támadásának kivédésével, majd sikeres ellentámadás indításával bizonyították felkészültségüket.

A zárónapon tartott parancsnoki átadás-átvételi ünnepségen dr. Ruszin Romulusz dandártábornok, az MH 5. Bocskai István Lövészdandár parancsnoka elmondta, hogy az elmúlt tizenkilenc évben sok minden megváltozott. Míg kezdetben az angol nyelv használata is kihívást jelentett a felek számára, addig ma már a kommunikáció folyékonyan és tökéletesen zajlik. Napjainkban sokkal inkább a feladatok jellegében érhető tetten a változás.

– A világ előtt új kihívások vannak, ezt tapasztalja, érzi mind a két ország. A közel húsz év alatt rengeteg harceljárás módosult, katonáink

megjárták Irakot, Afganisztánt és a Balkánt, tehát valós harci tapasztalatokkal gazdagodtak, amelyeket be lehetett építeni a hazai kiképzésbe – fogalmazott a dandártábornok.

Mircea Gologan ezredes, a 81. „General Grigore Bălan” Gépesített Dandár parancsnoka szerint az alapításkor megfogalmazott elképzelés kiváló volt, s ennek gyümölcse most kezd igazából beérni. Véleménye szerint Magyarországnak és Romániának még jobban közelednie kell egymáshoz, ezzel is erősítve a két államot érintő külső fenyegetésekkel szembeni védelmet.

A zárógyakorlat megtekintése után a magyar és a román parancsnokok is rendkívül sikeresnek értékelték a felkészítést. Ruszin Romulusz dandártábornok mindehhez hozzátette: ez különösen nagy öröm és büszkeség számára, hiszen az MH 5. Bocskai István Lövészdandárnál jelenleg óriási a leterheltség. Mint fogalmazott,

számos feladat során kell helytállnia a debreceni és a hódmezővásárhelyi katonáknak, de ők így is kiváló teljesítményt nyújtottak a gyakorlaton. A tábornok úgy véli: az idén tizenkilenc éves Magyar–Román Közös Békefenntartó Zászlóalj katonái már harcászati szinten is képesek az együttműködésre.

MINISZTERI LÁTOGATÁS A TATAI DANDÁRNÁL

Nagyon fontos szerepet tölt be az MH 25. Klapka György Lövészdandár a Magyar Honvédségben. Szerteágazó feladatrendszerrel és jelentős eszközparkkal rendelkezik, miközben eleget tesz a missziókkal és a gyakorlatokkal kapcsolatos elvárásoknak – mondta dr. Simicskó István honvédelmi miniszter a tatai dandárnál tett látogatása alkalmával. A tárcavezető hangsúlyozta, hogy a Zrínyi 2026 honvédelmi és haderő-fejlesztési program lehetőséget biztosít a tatai alakulat modernizációjára és a laktanya felújítására, az illetményemelés, valamint a felszerelés megújítása pedig minden katonát érint. Simicskó István programja során a kétszáz fő részvételével zajló alapkiképzés, illetve a missziós felkészülés mozzanatait is megtekintette.

Nyulas Szabolcs; fotó: Dévényi Veronika

PARANCSNOKVÁLTÁS

A Honvéd Vezérkar főnöke a szolgálat érdekében, november 15-i hatállyal, az MH 1. Honvéd Tűzszerész- és Hadihajós Ezred parancsnoki beosztásából az MH Összhaderőnemi Parancsnokság (MH ÖHP) Haderőtervezési Főnökségének főnöki beosztásába helyezte át Csurgó Attila ezredest, s ettől a naptól a korábbi parancsnokhelyettes, Szilágyi Zsolt alezredes személyében új parancsnok irányítja a tűzszerész- és hadihajós ezredet. Az alakulat laktanyájában megtartott parancsnoki átadási ünnepségen részt vett Huszár János altábornagy, az MH ÖHP parancsnoka, Sándor Zsolt dandártábornok, az MH ÖHP törzsfőnökének műveleti helyettese, illetve megjelentek az alakulat korábbi parancsnokai is.

Kép és szöveg: Szűcs László

REPÜLÉSBIZTONSÁGI TANFOLYAM

Az MH 86. Szolnok Helikopterbázison tartotta kéthetes repülésbiztonsági tanfolyamát az Inter-European Air Forces Academy (Európai Légierő Akadémia – IEAFA). Az esemény történelmi jelentőségű, hiszen katonai berkeken belül az első ilyen jellegű rendezvény volt hazánkban. A tíz nemzet katonái a légi közlekedési balesetek megelőzésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati tudásra tettek szert. A tanfolyam elvégzését igazoló oklevelek átadási ünnepségén jelen volt Sáfár Albert dandártábornok, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság légierő haderőnemének főnöke (parancsnokhelyettes), dr. Koller József dandártábornok, az MH 86. Szolnok Helikopterbázis parancsnoka és Steven J. Jantz ezredes, amerikai légügyi attasé is.

Kép és szöveg: Juhász Mariann zászlós

BÚVÁRVIZSGA

A szentesi MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred búvárai a KD-84 könnyű deszantátkelő készlet használatából vizsgáztak, s ennek keretében be kellett mutatniuk, hogy miként kell az eszközt egy- és többtagú, illetve többtestű vízi járműként felhasználni. Ezek a könnyű csónaktestek kiválóan alkalmazhatók különböző búvárfeladatokhoz, merülésekhez, több elem összekapcsolásával pedig úszó gyaloghíd is építhető belőlük. A KD-84-eseket Rába H-18 tehergépjárművön szállítják, és gyors telepíthetőségük miatt személyek, anyagok mozgatására, biztosítási, mentési, műszaki munkák végzésére és kiszolgálására is alkalmasak.

Honvedelem.hu

MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred

VEZETÉSI GYAKORLAT A BAKONYBAN

Az MH Bakony Harckiképző Központ bakonykúti kiképzőbázisának területén végrehajtották a harcjármű-vezetők osztályba soroló elméleti vizsgáját, valamint az ehhez kapcsolódó vezetési gyakorlatot, amellyel véget ért a hathetes „B+H” tanfolyam. Az MH Összhaderőnemi Parancsnokság, valamint az MH Altiszti Akadémia által delegált vizsgabizottság tagjai előtt huszonkét harcjárművezető vette sikerrel az elméleti kérdések, illetve az akadályokkal tűzdelt vezetési pálya kihívásait. Közülük hárman – Tar László közkatona, Katona Péter szakaszvezető és Bagócsi Attila őrvezető – kiemelkedő teljesítményükért elismerő oklevelet is kaptak. A nagy távolságú vezetési gyakorlat lebonyolítását a székesfehérvári 6. számú katonairendész-csoport katonái biztosították.

Németh Viktória; fotó: Pintér László

NYÍLT NAP A KRATOCHVILBAN

A november a középiskolai jelentkezések és a pályaválasztási nyílt napok időszaka a középfokú tanintézményekben. Az ország egyetlen honvéd középiskolájában, a debreceni Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégiumban is e hónap elején várták az érdeklődőket. Berkecz Gábor igazgató összegzése szerint: az ország 70 településéről, több mint kétszáz nyolcadikos tanuló érkezett a nyílt napra, jóval többen, mint a korábbi években, azaz a honvéd középiskolai nevelés és oktatás iránti érdeklődés töretlen és évről évre népszerűbb. A tájékoztatók után a szülők, valamint a pályaválasztó nyolcadikosok megtekinthették az iskola növendékeinek önvédelmi és alaki bemutatóját, továbbá bepillantást nyerhettek a honvéd középiskola oktatási rendszerébe is.

Honvedelem.hu; fotó: Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégium

EURÓPA VÉDELMÉÉRT

Szándéknyilatkozatot írt alá huszonhárom európai uniós tagállam szakminisztere az EU védelmi dimenziójának megerősítését célzó, állandó, strukturált együttműködés (PESCO) létrehozásáról. A brüsszeli tanácsülésen a dokumentumot Magyarország részéről aláíró dr. Simicskó István honvédelmi miniszter hangsúlyozta: reményei szerint a PESCO hozzásegíti majd az európai, és köztük a magyar embereket, hogy biztonságosabb életet élhessenek. A tárcavezető rámutatott: a magyar kormány hangsúlyosan képviselte azt az álláspontot, miszerint „az európaiaknak szükségük van közös védelemre, szükségük van olyan képességek megteremtésére, amelyek révén mind az illegális migrációval, mind a terrorizmussal szemben hatékonyabban fel tudnak lépni”.

Honvédelmi Minisztérium / MTI; fotó: EU és HM

ÁLDOZATOK ÉS HŐSÖK

A Honvédelmi Minisztérium támogatásával felújított első világháborús emlékművet és katonasírokat avattak fel ünnepélyes körülmények között a székesfehérvári evangélikus temetőben. Vargha Tamás, a tárca parlamenti államtitkára, miniszterhelyettes ünnepi beszédében kiemelte: az első világháborúban harcolt katonák áldozata száz év múltán sem felejthető el. Mint mondta: evangélikus, istenfélő embereként ők is tisztességes, békés életet kívántak maguknak, ám sajnos ez a vágyuk nem válhatott valóra. „Hitük a katonai szolgálat idején is segítette őket, amikor megtapasztalták a háború borzalmait és honvédekjüket értelmében a legdrágábbat, az életüket áldozták fel a haza védelmében” – fogalmazott az államtitkár.

Kép és szöveg: Kálmánfi Gábor

ADVENTI HANGVERSENY

Karácsonykor, az adventi várakozás időszakában is fontos, hogy hitünk, szeretünk, örömünk kiteljesedjen, reményünk megerősödjön – jelentette ki dr. Simicskó István honvédelmi miniszter a hagyományos adventi hangverseny megnyitóján, a Stefánia Palotában. A rendezvényt szervező dr. Benkő Tibor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke pedig köszöntőjében úgy fogalmazott: szenteste, amikor meggyújtjuk a szeretet gyertyáit, gondolnunk kell azokra a katonáinkra is, akik ez idő tájt a világ számtalan pontján vagy a határainkon teljesítenek szolgálatot. Az idei adventi hangversenyen az MH 5. Bocskai István Lövészandár debreceni és hódmezővásárhelyi helyőrségi zenekarai, illetve neves vendégművészek is felléptek.

Szűcs László; fotó: Dévényi Veronika

TÁJÉKOZÓDÓ LÁTOGATÁS

Kétnapos, hivatalos látogatáson fogadta a NATO Szövetséges Erők európai főparancsnok-helyettesét, Sir James Everard vezérezredest dr. Benkő Tibor vezérezredest, a Honvéd Vezérkar főnöke. A szűk körű megbeszélés során, illetve a plenáris tárgyalás keretében a főparancsnok-helyettes megismerkedett a magyar állásponttal az Oroszország jelentette fenyegetésről, valamint az úgynevezett lépcsőzetes reagálóterv (GRP – Graduated Response Plan) kidolgozásának helyzetével, felülvizsgálatának szempontjaival. A tárgyaláson szó esett a Magyar Honvédség külföldi szerepvállalásairól, a NATO-missziókról és a balkáni hadszínterről, de a magas rangú vendég részletes tájékoztatást kapott a magyar haderő átalakítási és fejlesztési terveiről is.

Honvedelem.hu; fotó: Szabó Lajos zászlós

KATONADIPLOMATÁK FEJÉR MEGYÉBEN

Kétnapos programot szervezett a HM nemzetközi együttműködési főosztálya a Magyarországon akkreditált védő-, katonai és légügyi attasék számára. A katonadiplomatákat Székesfehérváron Sándor Zsolt dandártábornok, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság törzsfőnökének műveleti helyettese köszöntötte, majd a vendégek az MH 43. Nagysándor József Híradó- és Vezetéstámogató Ezred, az MH 93. Petőfi Sándor Vegyvédelmi Zászlóalj, illetve a magyar NATO-erőket Integráló Elem (NFIU) parancsnokaitól tájékoztatást kaptak a helyorségben működő katonai szervezetek életéről. A program második napján az attasék a pákozdi Katonai Emléparkba látogattak el.

Kép és szöveg: Faragó Fanny

SIKER BERLINBEN

Nagy sikert aratott a Magyar Honvédség központi zenekara – Csizmadia Zsolt ezredest, az MH főkarmestere vezetésével – az idén huszadik alkalommal megrendezett, Berlin Tattoo elnevezésű nemzetközi katonazenekari fesztiválon. Ezek a rendezvények világszerte óriási népszerűségnek örvendenek. A nagyszabású berlini seregszemlén – amelynek célja a nemzetközi katonai és kulturális hagyományok bemutatása, népszerűsítése volt – hazánk 47 fős együttese mellett Norvégia, Hollandia, Lengyelország, az Amerikai Egyesült Államok, Litvánia, Ukrajna és Németország egy-egy reprezentatív katonazenekara vett részt.

Kép és szöveg: S. P.

A régió biztonságáért felelős kötelék ötletét az olasz kormány vetette fel még az 1990-es évek első felében. A rendszerváltás után Magyarország, illetve a Magyar Honvédség számára hatalmas lehetőséget és segítséget jelentett az olasz ajánlat, miszerint hazánk egy nyugat-európai ország támogatásával készüljön fel a NATO jelentette új kihívásokra. Amint dr. Böröndi Gábor dandártábornok, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság szárazföldi haderőnemének főnöke is felidézte: a NATO-csatlakozáskor elvárás volt, hogy a Magyar Honvédséget az interoperabilitás, a kiképzés, a doktrínák tekintetében fel kell hozni a többi tagország szintjére. Partner-nemzetként rögtön az olaszok jöttek szóba, s ehhez a kapcsolathoz csatlakozott rövidesen Szlovénia is.

– Az így megalakuló többnemzeti szárazföldi kötelék három részes állama egy-egy zászlóaljharccsoportot

ajánlott fel annak érdekében, hogy a dandárszintű katonai szervezet NATO-műveletekben is részt tudjon venni. Az évek során csatlakozott hozzánk megfigyelőként Albánia, Ausztria és Horvátország. E nemzeteket jelenleg is foglalkoztatja a belépés gondolata – jegyezte meg a dandártábornok.

De nem csak az együttműködés színvonala fejlődött a kötelék fennállásának során. Ahogy változott a világ, úgy módosultak a dandárszintű összefogásra váró kihívások is.

– Amikor elkezdtek a közös gyakorlást, a Szovjetunió megszűnésével véget ért a hidegháború, ám számos helyi konfliktus (a délszláv, majd az iraki és az afganisztáni háború) bontakozott ki. Mi ebben az időben alapvetően béketámogató, békefenntartó műveletekre készültünk, ezen képességeinket tökéletesítettük – fogalmazott dr. Böröndi Gábor dandártábornok.

Az ünnepélyes megnyitón Paolo Fabbri dandártábornok, a többnemzeti szárazföldi kötelék parancsnoka úgy vélekedett, hogy a kezdetekhez képest hatalmas fejlődésen mentek keresztül, az együttműködés sokat javult. Kérdésünkre válaszulva elmondta, különleges érzés számára azt látni, hogy a katonák már ismerős bajtársként köszöntik egymást az évről-évre

Az év utolsó nagy gyakorlata

KÖZEL EZER MAGYAR, OLASZ ÉS SZLOVÉN KATONA RÉSZVÉTELÉVEL ZAJLOTT A BAKONYBAN A CLEVER FERRET 2017 ELNEVEZÉSŰ NEMZETKÖZI GYAKORLAT, AMELYNEK SORÁN A HÁROM ORSZÁG ALKOTTA TÖBBNEMZETI SZÁRAZFÖLDI KÖTELEK TÖKÉLETESÍTETTE A HARCTÉRI EGYÜTTMŰKÖDÉST. A KÉTHETES FOGLALKOZÁSSOROZAT A MAGYAR HONVÉDSÉG IDEI UTOLSÓ NAGYSZABÁSÚ ERŐPRÓBÁJA VOLT.

SZEZONZÁRÁS

megrendezett közös gyakorlatokon, ami jól mutatja az összekovácsolásért tett erőfeszítések sikerét.

A kezdetekhez képest mára már megváltozott a kötelék szerepe, hiszen az állománynak teljesen új kihívásokra is választ kell adnia, miközben fenn kell tartani az eddig megszerzett képességek magas színvonalát. Napjainkra ismét felértékelődött a hagyományos hadviselés jelentősége, de emellett egy másik

problémában, az Európát fenyegető illegális bevándorlás ügyében is érintett mindhárom nemzet.

A Veszprém melletti újmajori táborban tartott megnyitót követően szinte azonnal megkezdődtek az első foglalkozások a különböző lős és gyakorlótereken. Az első hét folyamán alapvetően az éleslövészet volt a hangsúly, hogy az erőpróba második felében már mindenki magabiztosan kezelje a rábizott hadi-

technikai eszközt a közös mozzanatok végrehajtásakor.

Mialatt a szlovén 1. gépesített dandár kijelölt állománya kézfegyverekkel gyakorolt, az olasz Júlia dandár alegységei a már rendszerített 120 milliméteres, valamint a még csak csapatpróbán vizsgázó új, 81 milliméteres aknavetőkkal kezdték meg a kitelepülést és az éleslövészetet. Mindeközben az MH 5. Bocskai István Lövészdandár ka-

tonái 82 milliméteres aknavetővel és 9M111 Fagot, valamint 9K115–2 Metisz–M irányított páncéltörő rakétákkal tartottak lövészetet. A magyarokhoz hasonlóan egy olasz alegység katonái is próbára tették irányítói képességeiket, a náluk rendszeresített Spike és Milan típusú rakétákkal.

A Clever Ferret 2017 második felében megkezdődtek az összekovácsoló, közös feladatvégrehajtások. A magyar, az olasz és a szlovén katonák két (Alpha és Bravo) többnemzeti századba csoportosul-

tak. Benkó Norbert századostól, az Alpha század parancsnokától megtudtuk, hogy az összevonás nemcsak azért jelentett mindenki számára kihívást, mert minden kommunikáció angolul folyt, hanem azért is, mert az így kialakított alegységek sokkal nagyobb létszámmal folytatták feladataikat, mint amekkorával otthoni körülmények között saját maguk gyakorolnak. A százados szerint ennek ellenére az összhang és a teljesítmény is kiváló volt.

Az elképzelt szituáció szerint az ellenséges erők nagyméretű táma-

dással próbálták áttörni a három nemzet katonái alkotta védelmi vonalat, amire azonnal reagálni kellett. A két századba osztott harcjárművek pillanatok alatt elfoglalták a védekező állásaikat, így a bakonyi lőtérén az ellenfélnek a magyar BTR–80-as és az olasz Centauro páncélozott harcjárművek, a szintén olasz Puma páncélozott csapatszállítók, valamint a Lince és a szlovén HMMWV típusú járművek tüzével kellett szembe néznie.

A szcenárió szerint az ellenség visszaverése érdekében a kötelék légitámogatást kért; pillanatokon belül megjelent a harctér

felett az olasz légierő két AW-129 Mangusta típusú harci helikoptere és a Magyar Honvédség JAS-39 Gripen vadászgép-párja. Azért, hogy a védelemből offenzívába átmenő többnemzeti szárazföldi

kötéléket ne érhesse váratlan támadás oldalról, a műveletet irányító parancsnok erősítést kért. Rövidesen olasz UH-1-es és magyar Mi-8/17-es helikopterek jelentek meg az égen. Utóbbi nemcsak katonákat, de külső felfüggesztéssel az olaszok egyik 120 milliméteres aknavetőjét is a csataterre szállította.

A gyakorlat utolsó napján sikeresen végrehajtott nagyszabású mozzanatot Huszár János altábornagy, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság parancs-

noka és Danilo Errico altábornagy, az olasz szárazföldi erők parancsnoka (azóta vezérkari főnök) is megtekintette. A Clever Ferret 2017 zárásaként kitüntetések és emléktárgyakat adtak át a részt vevő katonáknak. Beszédében Danilo Errico altábornagy kiemelte: a gyakorlat

igazi értéke az együttműködés, valamint azok a katonák, akiknek közös célja a szabadság és demokrácia eszméinek védelme. Huszár János altábornagy elmondta: az Európát napjainkban kihívások elé állító fenyegetések a katonákkal is

A Többnemzeti Szárazföldi Kötelék (Multinational Land Force – MLF) 1996-ban jött létre. Az első Clever Ferret elnevezésű gyakorlatra 2002-ben került sor, azóta hazánk három alkalommal adott otthont a magyar, az olasz és a szlovén katonák alkotta katonai szervezet felkészülésének.

újrarendeltatják azokat a megoldásokat, amelyeket a biztonság erősítése, garatálása érdekében kell alkalmazniuk. Véleménye szerint az eddigieknél is nagyobb szükség

van a többnemzeti együttműködés kiszélesítésére, illetve a tapasztalatok közös felhasználására, s ehhez biztosít tökéletes lehetőséget a többnemzeti szárazföldi kötelék.

A Clever Ferret 2017 levezető parancsnoka, dr. Böröndi Gábor dandártábornok összegezve a gyakorlat két hetének eredményeit, úgy fogalmazott: túl a kitűzött célok elérésén, a három nemzet katonái azt is bizonyították, hogy képesek együttműködni, és sikerült egy közös gondolkodásmód mentén tervezni, majd végrehajtani a feladatokat.

A jövőbe tekintve, a kötelék vezetői azt remélik, hogy a most még csak megfigyelőként részt vevő nemzetek (Albánia, Horvátország és Ausztria) csatlakozni fognak az európai biztonságot erősítő közösséghez.

Ismét lesz pilótaképzés Szolnokon

ÚJRATERVEZÉS

KÉT ÉVTIZED UTÁN ISMÉT LESZ HAZAI PILÓTAKÉPZÉS A NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM ÉS AZ MH 86. SZOLNOK HELIKOPTER-BÁZIS ÖSSZEFOGÁSÁNAK KÖSZÖNHETŐEN. AZ ÁLLAMI LÉGIKÖZLEKEDÉSI ALAPSZAK KERETÉBEN KÉT KÜLÖNÁLLÓ SZAKIRÁNYON ZAJLIK MAJD AZ OKTATÁS A 2018/2019-ES TANÉVTŐL.

Sajtótájékoztató keretében jelentette be dr. Koller József dandártábornok, a szolnoki bázis parancsnoka és dr. Palik Mátyás ezredes, az egyetem katonai repülőintézetének vezetője, hogy a következő tanévtől kezdve új szakokkal és szakirányokkal várja a jelentkezőket a honvédtisztképzésért felelős Nemzeti Közszolgálati Egyetem. Az állami légiközlekedési alapszakon belül lehetőség nyílik választani a légijármű-vezető és a repülésirányító szakirányok között. A szak megnevezésében fontos az „állami” kifejezés, ugyanis ez arra utal, hogy nemcsak leendő katonatisztek, hanem a közszférában elhelyezkedni szándékozók jelentkezésére is számítanak. Ehhez kapcsolódva dr. Koller József dandártábornok példaként elmondta, hogy a Készenléti Rendőrség leendő helikopterpilótái is a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karának ezen szakán

szerezhetik meg a kiszemelt pályához szükséges tudást. Természetesen a Magyar Honvédség légierejének jövőbeni pilótáit és repülésirányítóit is itt fogják kiképezni, felkészíteni.

Magyarországon 1998-ban megszűnt az iskolarendszerű pilótaképzés, de két évtizeddel később, új alapokra helyezve ismét megkezdődhet a felkészítés. Szükség is van erre, hiszen a repülőgép-vezetők átlagéletkora negyven év fölé emelkedett, míg a

helikopterekénél ez 45–50 év. Emellett az állami légiközlekedési szakon

tanulók számára lehetőség nyílik az NFTC-programot (NATO Flying Training in Canada) követő európai vadászpilóta-képzésben részt venni.

Dr. Palik Mátyás ezredes kijelentette: olyan légiközlekedési szakembereket fognak képezni, akik alkalmasak és képesek a védelmi szféra haditechnikai és más szaktechnikai eszközeinek üzemeltetésére, az üzemfenn tartás biztosítására, valamint az új haditechnikai eszközök és a kapcsó-

lódó technológiák bevezetésére, alkalmazására.

A képzés jellegeről megtudtuk, hogy csakúgy, mint a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar bármelyik tisztjelölti szakán,

az első lépéseket a pilótanövédek és a leendő repülésirányítók is Szentendrén teszik meg, a katonai alapkiképzés teljesítésével. Ezt követően az egyetem első négy szemeszterét Budapesten töltik, ahol a hallgatók elsajátítanak minden szükséges elméleti tudást. A sikeres vizsgák után az utolsó két évben már Szolnokon folytatják tanulmányaikat, ahol az 5–8. szemeszterben a szakmai törzsanyag kötelező ismereteit oktatják; ezt a hajózó növendékek célirányos képzése, majd a gyakorlati repülés követi.

Dr. Koller József dandártábornok hozzátette: a fiatalok a gyakorlati repüléseket már a Magyar Honvédség új, Zlin 242 és 143 típusú kiképzőgépein hajtják végre. A képzés sokkal szigorúbb és alaposabb lesz, mint bármilyen civil cég által nyújtott tanfolyamon. Mindebből adódóan az Európai Repülésbiztonsági Ügynök-

ség (EASA) előírásainak megfelelő közforgalmi pilótaengedélyhez szükséges legmagasabb szintű, úgynevezett ATPL-ismeretszinttel kezdik meg tiszti pályájukat a növendékek. Tanulmányaik végén a sikeresen vizsgázó repülőgép- vagy helikoptervezetők 220–230 repült órát tudhatnak majd a hátuk mögött, ami a tábornok szerint többszöröse annak, amit a civil életben bármilyen tanfolyamon elérhetnek.

A tervek szerint évente 15–20 pilótát és 10–15 repülésirányítót képeznek majd. A feltételek szerint a képzésre jelentkező nem lehet 25 évesnél idősebb, meg kell felelnie az alkalmassági vizsgán és a felvételi beszélgetésen is. Ezek mellett angol nyelvből államilag elismert B2 szintű (korábban középfokú) komplex (korábban C típusú) nyelvvizsgabizonyítvány és érvényes repülőorvosi minősítés is szükséges.

Katonának állt
a Kowalsky
meg a Vega

ZENÉSZEK ANGVALBÓ

CSATLAKOZTAK AZ ÖNKÉNTES TERÜLETVÉDELMI TARTALÉKOS RENDSZERHEZ A KOWALSKY MEG A VEGA EGYÜTTES TAGJAI – JELENTETTE BE A ZENEKAR A TÁBORFALVAI GYAKORLÓTÉREN, AHOL A HONVÉDELMI MINISZTERIUM KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL ELKÉSZÜLT ÚJ KLIPJÜKET IS BEMUTATTÁK.

A sajtótájékoztatón dr. Simicskó István honvédelmi miniszter elmondta: a zenekar kereste meg a tárcát azzal a kéréssel, hogy lehetőségeihez mérten működjön közre a „Tizenötmillióból egy” című számukhoz készülő klip megvalósításában. Balázs „Kowalsky” Gyula, az együttes frontembere ezzel kapcsos-

latban megjegyezte: mindenképpen szükségük volt külső partnerre, mert bonyolult és összetett forgatókönyvet írtak a videóhoz. Végül a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség, azon belül is az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár segítségével sikerült elkészíteni a klipet. Érdekesség, hogy abban

színészek szerepelnek, a zenészek nem, viszont a záró werkfilmben már az együttes tagjai is feltűnnek.

A tárcavezető rámutatott: a szám olyan örökérvényű értékekről szól, mint a szeretet, az összefogás, a bajtársiasság, valamint a család, de a katonai eskü is visszaköszön abban.

– Ez jót tesz mindenkinek – katonának és civilnek egyaránt –, aki összefogásban gondolkodik, s magáénak vallja ezeket az értékeket – hallhattuk a minisztert.

Dr. Simicskó István bízik benne, hogy eljut az emberekhez az üzenet, és sokan megfontolják majd a honvédséghez történő csatlakozást. Hangsúlyozta: a tárca nagy célokat tűzött maga elé, amelyeket a Zrínyi 2026 elnevezésű honvédelmi és haderőfejlesztési programban fogalmaztak

RBEN

meg. Ezek között szerepel, hogy a következő tíz évben a hadsereg létszámát 30 ezer, a tartalékos állományét pedig 20 ezer főre növeljék. Az önkéntes tartalékos rendszert új alapokra helyezték, s szeretnék, ha az ország minden járásában lenne egy századnyi tartalékos katona. A miniszter örömét

fejezte ki, amiért a zenekar tagjai úgy döntöttek, vállalják az önkéntes tartalékos szolgálatot, hiszen a tárca célja, hogy minél többen csatlakozzanak a honvédelem ügyéhez.

Kowalsky felidézte: a Honvédelmi Minisztériummal folytatott tárgyalások közben merült fel az ötlet, hogy a zenekar tagjai vegyenek részt egy

ötnapos kiképzésen a különleges dandárnál, ahol megismerkedhetnek a szolgálat alapjaival. Az öt nap alatt teljesítettek éjszakai menetgyakorlatot, vezettek harcjárművet, ugrottak tandem ejtőernyővel és utaztak helikopteren. A forgatás közben érett meg bennük az elhatározás: csatlakoznak a tartalékosokhoz, így hamarosan túleshetnek az alapkiképzésen is. Motiváló volt számukra az is, hogy az önkéntes tartalékosok békeidőben részt vesznek a katasztrófák utáni mentésben.

– Ha nem lenne békeidő, akkor is szerepet kellene vállalnunk a haza védelmében, ami nekünk ugyanúgy feladatunk, mint minden állampolgárnak – hangsúlyozta Kowalsky.

A zenekar tagjai a sajtótájékoztatón írták alá az önkéntes tartalékos szerződést.

A haderőfejlesztésre koncentrálnak

OSZTÁLY, VIGYÁZZ!

AZ MH LOGISZTIKAI KÖZPONT RÉSZÉKÉNT JÖTT LÉTRE IDÉN SZEPTEMBERBEN A TECHNOLÓGIAI IGAZGATÓSÁG, AMELYNEK FONTOS SZEREPE LESZ A ZRÍNYI 2026 HONVÉDELMI ÉS HADERŐ-
FEJLESZTÉSI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁBAN. AZ ÚJ SZERVEZETI EGYSÉG MEGBÍZOTT IGAZGATÓJA GECSE JÁNOS EZREDES, AKINEK AZ ALÁRENDELTSÉGÉBE NÉGY OSZTÁLY TARTOZIK.

Jelentős technikai, technológiai korszerűsítés előtt áll a Magyar Honvédség. A Zrínyi 2026 programban érintett katonai szervezetek megkezdték a számukra meghatározott feladatok teljesítéséhez szükséges feltételek megteremtését. Az MH Logisztikai Központ esetében ehhez az állománytáblát is módosítani kellett.

– A logisztikai központon belül szervezeti átalakítást, racionalizálást hajtottunk végre annak érdekében, hogy a hatáskörök még egyértelműbbek legyenek. Az érthe-

A Szép típusú mesterlövész puska a világkupán is bizonyított.

Ballisztikai mérőcső.

Gécese János ezredes

tőség kedvéért nagyon leegyszerűsítve: két osztályunkból és egy alosztályunkból (képessegeik, valamint a haderőfejlesztés logisztikai részéből ránk eső feladatok figyelembevételével) négy alárendelt egységet alakítottunk ki – mutatta az állomány-

A legkorszerűbb fegyverek mellett muzeális puskáknak is van hely a fegyverszobában.

böző nemzetközi és hazai tudományos bizottságoknak, szerkesztik az immár 61 éves Haditechnika című szaklapot, és részt vesznek a Katonai

Logisztika című folyóirat szerkesztésében is.

Az átvételi osztály munkatársai felelősek a Magyar Honvédség számára beszerzendő hadfelszerelések minőségi átvételéért, valamint (a honvédség szervezetei és beszállítóik számára) a minőségbiztosítási rendszerek tanúsításáért. Minőségüggyel kapcsolatos témákban képviselik a honvédelmi tárcát a hazai és a nemzetközi civil szervezetekben, valamint a NATO és az Európai Védelmi Ügynökség szakbizottságaiban.

A termékazonosítási és törzskarbantartási osztály dolgozóinak a feladata a honvédség számára újonnan beszerzett haditechnikai eszközök azonosítása, és az egységes honvédségi termékkódok karbantartása; a Magyar Honvédségben alkalmazott nyilvántartás alapjait jelentő rendszer működtetésében kulcsfontosságú a szerepük.

Az állománytábla módosítása legnagyobb mértékben talán a Táborfalván települt, korábban lökísérleti vizsgáló alosztályként ismert szer-

vezetet érintette. A feladatbővítéssel ugyanis nemcsak névváltoztatás de „előléptetés” is járt: jelenleg hadfelszerelés-vizsgáló osztály a megnevezése.

– Korábban kizárólag fegyverzet-technikai eszközökkel dolgoztunk, a tevékenységi körünk bővülése következtében viszont már három laboratórium tartozik az alárendeltségünkbe. Az egyik a Budapesten lévő, a Magyar Honvédség által rendszeresítendő ruházati felszerelések alapanyagainak minőségét

Sponga Pál Ferenc
vizsgálati löszert
szerel.

A műanyag pajzsoknak
a baltacsapást is állniuk
kell.

Az M2-es géppuska ellenőrző vizsgálata.

A mentőmellénynek a katonai súlyát is el kell bírnia.

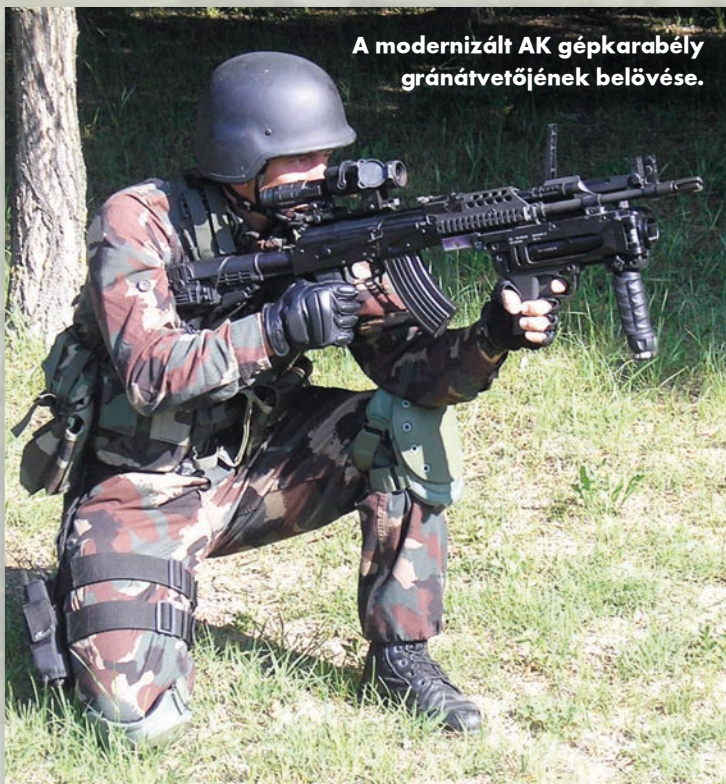
vizsgáló laborunk. Rádióelektronikai mérőlaboratóriumunk munkatársai szintén a fővárosban dolgoznak. Az ő feladatuk a beszerzésre tervezett és a fejlesztés alatt álló rádióelektronikai eszközök szabványok szerinti ellenőrzése. A táborfalvai ballisztikai labor pedig a fegyverzettechnikai eszközök beszerzésével kapcsolatos feladatokat kapott. Ugyanakkor továbbra is itt végezzük a tüzérségi és kézi lőfegyverek, toronyfegyverzetek, harckocsilövegek, kiegészítő páncélzatok, irányító rendszerek,

optikai eszközök, személyi védőeszközök bevizsgálását, valamint javítás utáni visszaellenőrzésüket, a lőszeres külső és belső ballisztikai, illetve különböző klimatikus és teretviszonyok közötti ellenőrzését, de mi hajtjuk végre a lövedék- és ütésállósági vizsgálatokat, továbbá a kísérleti robbantásokat is. Munkánkval a katonák biztonságát, komfortérzetét szolgáljuk. A mi felelősségünk az, hogy csak bevizsgálta, a szabványok előírásainak megfelelő, megbízhatóan kezelhető és használ-

ható műszerek, fegyverek, lőszeres, ruházati felszerelések kerülhessenek ki az alakulatokhoz. Nincs szükség külső szakértők bevonására, saját hatáskörben végezzük el a szabványok által meghatározott ellenőrzéseket, és hitelt érdemlően tudjuk igazolni, hogy a vizsgálat tárgya megfelel-e a rá vonatkozó előírásoknak – változta a hadfelszerelés-vizsgáló osztály feladatát az osztály vezetője, Lajosbányai István alezredes.

A táborfalvai laboratórium nemcsak a Magyar Honvédség szerveze-

A modernizált AK gépkarabély gránátvetőjének belövése.

Mentesítési gyakorlat.

A találati pontosság adatainak bevitele a számítógépbe.

A repeszálló mellény legkézenfekvőbb vizsgálata.

tében, de országos viszonylatban is egyedülálló képességekkel és adottságokkal rendelkezik. Már az Osztrák–Magyar Monarchia idejében is használták ezt a területet kézi lőfegyverek és tüzérségi eszközök vizsgálatára. A jelenlegi laktanya 57 hektáron terül el – korábban még az a kísérleti lőtér is ide tartozott, amelynek a kezelését mintegy tíz évvel ezelőtt átvette az MH Bakony Harckiképző Központ.

– Kiváló az együttműködésünk. A kísérleti lőtéren végzünk robbantásokat, megsemmisítéseket, nagyobb lőtávolságú lövészeteket. Tüzérségi fegyverekkel ugyanis olykor 9000 és 11 000 méter távolságra is lőnünk kell. Az alaptevékenységünk-

ből adódó feladataink többségére azonban bőven elegendő a laktanya kerítésén belüli terület is. Itt a kézi fegyverekkel, például a 14,5 milliméter űrméretű Gepárdal és a 40×46 milliméteres gránátvetővel 300 méterig lőhetünk. A kézfegyverek haditechnikai ellenőrző vizsgálatára például – szélsőséges külső körülményeket előállítva – a félautomata fegyverekkel ötezer, az automatákkal tízezer lövést kell leadnunk. A különféle időjárási viszonyok imitálására minden technikai eszköz a rendelkezésünkre áll. A klímakamránkat mínusz 50 és plusz 50 Celsius-fok közt lehet szabályozni, a zuhogó eső előállítása sem okoz gondot, a sivatagi

Az Ural páncélozott vezetőfülkéje kiválóra vizsgázott.

A lövedékálló mellényre a teszt során több lövést is le kell adni.

homokvihart pedig a fegyver ürítési oldalára sűrített levegővel fújt öntödei formázó homokkal helyettesítjük – folytatta Lajosbányai alezredes.

A jövőben valószínűleg egy újabb feladattal is bővül majd a labor feladatköre. Két hónappal ezelőtt ugyanis a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara kriminalisztikai tagozata tartott szakmai napot Táborfalván. A látottak alapján felvetették, hogy a Nemzeti Közszerződési Egyetemen jelenleg folyó igazságügyi szakértői képzés profilját célszerű lenne egy haditechnikai igazságügyi szakértői kurzussal bővíteni, amelynek a gyakorlati foglalkozásait Táborfalván tartanák. Az itt dolgozó munkatársak pedig óraadóként kapcsolódnának be az oktatásba. A bűnügyi szakemberek ilyen irányú képzésének keserű aktualitását többek közt a migrációval összefüggő európai terrorcselekmé-

Az elmúlt évek trófeái.

A Táborfalvi Közművelődési és Népzenei Egyesület szervezésében novemberben tartották az Ország Középe Klub legutóbbi rendezvényét, amelynek fővédnöke Tóth Bertalan, a település polgármestere és Baráth István dandártábornok, az MH Logisztikai Központ parancsnoka volt. A beszélgetésre meghívták a hadfelszerelés-vizsgáló osztály vezetőjét, Lajosbányai István alezredest és munkatársát, dr. Tikász Gyula nyugállományú alezredest, aki jelenleg közalkalmazottként dolgozik az osztályon.

Találat 75 méterről a kés pengéjén.

A klub két vendége többek közt a 2004. évi rendőri és katonai mesterlövő világbajnokságon elért eredményeit is megemlítette. Elmondták, hogy az első versenyen azért indultak el, mert éppen a Szép típusú puska tesztelésével foglalkoztak, és úgy gondolták, hogy jó lenne kipróbálni „éles helyzetben” is. Az esélytelenek nyugalmával foglalták el a lövészpostákat – az eredmény aztán őket is meglepte: a katonai kategóriában Tikász Gyula első helyezést ért el, Lajosbányai alezredes az ötödik lett, csapatban pedig ezüstérmes „lőttek”.

Minden hétfőn osztályvezetői eligazításon pontosítják a következő napokban elvégzendő munkát.

nyek számának növekedése is alátámasztja.

Közeledik a karácsony, így a kívánságlista összeállítása sem maradhat el.

– Szeretném, ha még ebben az évben megérkezne a korszerű, számítógépes ballisztikai analizátorrendszerünk. Ez egyszerre tudja majd mérni a lövedék sebességét és a gáznyomást, ugyanakkor a sorozatlövő fegyverek elméleti tűzgyorsaságának megállapítására is alkalmas lesz – jegyezte meg az alezredes.

Algériai fölény a katonai futóvében

HAJRÁ!

KÖZEL TIZENÖT ÉSZTENDEJE NEM RENDEZETT HAZÁNK ILYEN RANGOS NEMZETKÖZI ATLÉTIKAI VERSENYT, MINT IDÉN, AMIKOR HUSZONHÉT ORSZÁGBÓL KÉTSZÁZHARMINCHÉT SPORTOLÓ ÉRKEZETT A KATONÁK MEZEI FUTÓ-VILÁGBAJNOKSÁGÁRA.

Ali Guerine

Djilali Bedrani

Birca Roxana

A bemelegítéskor persze még tapogatóztunk a sötétben, mert sokakban az a kérdés motoszkált: vajon hová helyezhetjük a magyar katonafutó-válogatottat a nemzetközi mezőnyben? Amíg a balatonakarattyai MH Rekreációs, Kiképzési és Konferencia Központban kiépített pálya környékén sorra jelentek meg a versenyzők, addig volt lehetőségünk néhány szót váltani Marosi Ádám főhadnaggal, aki kijelentette: öttusázóként, atléták között futva bizony nem táplál hiú reményeket, és körülbelül a középmezőnybe várja magát.

Időrendben haladva, a versenyen először a férfiak hosszú távú (11,5 kilométeres) küzdelmét láthattuk a futópályán, ahol leginkább a két vi-

zesárok tette próbára a versenyzőket. Az is hamar világossá vált, hogy aki a dobogó valamelyik fokára fel szeretne állni, annak leginkább az algériai csapattal kell felvennie a versenyt, amelynek tagjai három-négy kilométer után is úgy futottak együtt, mintha csak néhány másodperccel korábban rajtoltak volna.

Feltételezésünk később be is igazolódott, de hogy ne legyünk udvariatlanok, nézzük mi történt a hölgyeknél, akiknek 4,6 kilométert kellett teljesíteni. A katonai mezei futó-világbajnokságon a nők egyéni versenyét követően a román Birca Roxana állhatott fel a dobogó legfelső fokára. Második a lengyel Katarzyna Kowalska lett, a harmadik helyen pedig a szintén román Cristina Simion

végzett. A férfiak rövid távú (szintén 4,6 kilométeres) versenyét a francia Djilali Bedrani nyerte, a második és a harmadik helyen egyaránt Algéria versenyzői – Rabah Aboud és Hichem Bouchicha – végeztek. Az észak-afrikai ország futói hosszú távon is jeleskedtek, hiszen a dobogó első két fokára Ali Guerine és Khireddine Bourouina állhatott fel, míg a harmadik helyet a francia Charles Ogari szerezte meg. Az éremtáblázat élén szintén Algéria zárt, hiszen versenyzőik hét dobogós helyezést értek el a világbajnokságon. Mögöttük a franciák és a románok végeztek hat, illetve két éremmel. Ezen felül a csapatversenyt, s ezzel együtt a szuperkupát is Algéria nyerte; versenyzőik dr. Simicskó István honvédelmi minisztertől vehették át a serleget.

Marosi Ádám főhadnagy remek jósának bizonyult: mind önmaga, mind a teljes magyar csapat – tisztes helytállással – a középmezőnyben végzett. Legjobb futónk Böhm Lilla hadnagy – az MH Ludovika Zászlóalj katonája – lett, aki a hölgyek küzdelmében az előkelő 10. helyet szerezte meg.

A sportrendezvény végén az MH Hadkiegészítő, Felkészítő és Kiképző Parancsnokság honvédelmi felkészítő és katonai testnevelési osztályát irányító dr. Eleki Zoltán ezredes, a magyar delegáció vezetője átadta a versenyt szervező Nemzetközi Katonai Sporttanács (CISM) zászlaját Angola delegáltjának, mivel 2018-ban az afrikai ország lesz a világbajnokság házigazdája. Hazánkban pedig katonai ejtőernyős- és öttusa-világbajnokságot rendeznek jövőre.

Régi feladat, új járművek

PÁNCÉLVÁLTÁS

A 2001 ÓTA ÖSSZEGYŰLT HADSZÍNTÉRI TAPASZTALATOKRA ALAPOZVA FRANCIAORSZÁGBAN ÉS NAGY-BRITANNIÁBAN IS AKTUÁLISSÁ VÁLT A MODERN HADVISELÉSBEN FONTOS SZEREPET JÁTSZÓ PÁNCÉLOZOTT CSAPATSZÁLLÍTÓ ÉS FELDERÍTŐ JÁRMŰVEK CSERÉJE.

A francia hadsereg gyakran alkalmazott, a világ számos válság-gócában bevetett eszközei az AMX-10RC és az ERC 90 (lövegekkel felszerelt) tüztámogató és felderítő járművek. Az 1970-es évek végén és 1980-as évek elején hadrendbe állított „hatkerekűek” felett – a több alkalommal elvégzett modernizálás ellenére – eljárt az idő. Az utód a Nexter, a Thales és a Renault Truck Defense konzorciuma által gyártott EBRC (Engin Blindé de Reconnaissance et de Combat) Jaguar lesz. A francia haderő 2020-ig szóló „Scorpion” mo-

dernizációs programján belül 2017 áprilisában az első 20 példányt már meg is rendelték, ugyanakkor a teljes cseréhez legalább 248 jármű megvásárlása lenne szükséges.

A Jaguar feladata is a felderítés és a lövészetegységek tüztámogatása lesz. Ehhez a 6×6-os kerékképletű, 25 tonna tömegű páncélos fő fegyverzete egy 40 milliméter űrméretű, percnként 200 lövésre képes CT40 automata gépágyú lesz, amit a toronyban egy 7,62 milliméteres géppuska, két, fejlesztés alatt álló MBDA MMP irányított páncéltörő rakéta és

önvédelmi célokra nyolc füstgránátvető cső egészít majd ki. A jelenlegi fejlesztési, költségvetési trendeknek és a költséghatékonyság mindent átható szellemének megfelelően egy, már gyártásban lévő Renault terepjáró teherautó-alvázra és hajtásláncre kerül fel a Nexter páncélozott felépítménye. A kommunikációs, tűzvezető, felderítő, lézeres besugárzásjelző és elektronikai zavarórendszereket pedig a Thales szállítja.

Megvan az első külföldi vásárló is, Belgium, amely 60 Jaguart és 417 VBMR Griffont rendelt meg 1,1 mil-

Jaguar-Griffon: belül szinte minden ugyanaz.

A Jaguar feladata a felderítés és a lövészegységek tüztámogatása lesz.

liárd euro értékben. Az új francia járművek a most használt Piranha IIIC 8×8-as és a Dingo 2 4×4-es páncélos csapat szállító, illetve a Pandur I felderítő rendszereket váltják majd fel.

A SOKKEREKŰ GRIFF

Az említett VBMR Griffon és a Jaguar viszonya több mint szoros: 70 százalékban azonos alkatrészekből, elemekből épülnek fel. Míg a Jaguar feladata a felderítés, addig a Griffoné a csapat szállítás, elsősorban a még 1976-ban hadrendbe állt, kisebb méretű 4×4-es VAB-et kiváltva.

A vezető, a toronylövész és a parancsnok mellé nyolc, teljesen felszerelt lövészkatona fér el a robbanásvédtett (zárt tárolórekeszek, a járműtest oldalára erősített ülések, négypontos biztonsági öv) deszanttérben. A páncélos belső tere túlnyomósos (a

vegyi, biológiai és nukleáris fegyverek hatásait kivédendő), illetve légkondicionált, oldalára további moduláris pótpáncélzat helyezhető el, akár a NATO STANAG 4569 Level 4 védetség szintet is elérve. A speciális kiképzés miatt akár egy 10 kilogrammos akna vagy improvizált robbanótest hatását is képes csökkenteni a V alakú alsó rész, megóvva a benn ülőket.

A szintén 25 tonnás Griffon esetében a vezetőfülke tetejének jobb oldalára elhelyezett, nappal és éjjel is használható kamerarendszerrel felszerelt, távirányítású fegyvertoronyba egy közepes vagy nehéz géppuska, nagyobb tüzerő igényének

MAGYAR HONVÉD

Az ERC 90 felett már eljárt az idő.

HADITECHNIKA

esetén egy 40 milliméteres automata gránátvető építhető be. A takarékos turbodízel Renault motor hatótávolsága közúton 800 kilométer. A lö-

vészkatonaikat szállító alapváltozat mellett parancsnoki harcálláspont, harctéri mentőgépjármű, tüzérségi megfigyelő, műszaki és járműmen-

tő Griffon is kerül majd a francia hadsereghez. Nem is kevés: jelenleg 2122 darab megrendeléséről van szó, s ezekből az első 319-et 2017 áprilisában meg is vásárolták. Az első Griffonokat az Afganisztánban és Maliban sokat „szereplő” 126. lövészezred kapja majd 2021-ben.

A jövő szállítójárműve,
a VBMR Griffon.

NEHÉZFIÚ

Nem csak a (gumi)kerekeseké a világ: lesz újdonság lánctalpakon is. Igaz, ehhez Nagy-Britanniáig kell menni, ahol a General Dynamics UK fejlesztette ki a brit hadsereg új gyalogsági harcjárműcsaládját. A mérnökök ugyanakkor nem a nulláról kezdték a munkát: az Ajax nevet kapott páncélos az osztrák és a spanyol haderőben már rendszeresített ASCOD „angolosított”, alaposan átszabott változata.

Az Ajax 2010-ben győzte le a BAE Systems CV-90-esét, amikor az 1970 óta hadrendben álló és a Falkland-

A pótpáncélzat modulárisan
cserélhető az Ajaxon is.

A Mastiff csak ideiglenes megoldás volt a brit haderőben.

szigetektől a Balkánon és Irakon át Afganisztánig számtalan háborúban részt vevő CVR(T)-járműcsalád utódját keresték. A kifejezetten kis méretű, ezért korlátozott védelmet nyújtó, de mozgékony, légi úton könnyen szállítható CVR(T) adta a hadsereg felderítő (FV101 Scorpion, FV107 Scimitar és Sabre), páncéltörő (FV102 Striker, Swingfire, majd 2005-től Javelin rakétákkal), csapatszállító (FV103 Spartan), mentő (FV104 Samaritan), parancsnoki (FV105 Sultan), illetve járműmentő

(FV106 Samson) képességének gerincét. Nos, a 38 tonnás, lánctalpas, alaposan felfegyverzett, többféle változatban megépített Ajaxnak kell majd ezeket a feladatokat átvenni. 2015. szeptember 3-án, a walesi NATO-csúcstalálkozó elé időzítve rendelt meg a brit védelmi minisztérium 589 példányt, amelyek gyakorlatilag a teljes, az előbb felsorolt feladatpalettát lefedik.

Az alap felderítő változat egy 40 milliméteres CT40 géppágyúval, illetve egy L94A1 típusú, 7,62 milliméteres párhuzamosított géppuskával rendelkezik. A géppágyúhoz páncéltörő, beton elleni speciális, repesz-romboló és légi célok (így helikopterek és drónok) elleni, különleges löszert is rendszeresítettek. A 42 tonnás harci tömeg mellett a gyártó szerint további két tonnát lehet még az Ajaxra „építeni” (például védelmi és támadó rendszerek, extra páncélzat, zavarórendszerek formájában) anélkül, hogy a teljesítménye számottevően romlana. Apropó, páncélzat: a test oldalán előre kialakított tartóelemekre felerősíthető a kívánt reaktív vagy egyéb pótpáncélzat. Ha ez egy találat miatt megsérül, a modulrendszerű kialakításnak köszönhetően a csere egyszerűen megoldható.

A lánctalpas mozgásáról a német MTU V8 199 TE21 turbodízel motor gondoskodik, egy hatsebességes automata sebességváltón keresztül. A toronyra és a testre elektronikai felderítőeszközök, éjjel-nappal használható kamerák, speciális mikrofonrendszer kerültek, hiszen az elsődleges feladat mégiscsak a harci felderítés. A megszerzett információkat egyrészt a jármű saját belső, Ethernet-alapú, több terabájtnyi tárolókapacitású fedélzeti számítógépes

rendszerére értékeli és archiválja, másrészt a Challenger 2-es nehéz harckocsikból már ismert BOWMAN elnevezésű, valós idejű adatátvitelre alkalmas taktikai kommunikációs rendszeren keresztül képes megosztani.

BEGÖRDÜLŐ VÁLTOZÁS

Teljes cserére szorul a brit hadsereg gumikerekes páncélozott szállító-jármű-flottája is. A nagy kérdés: az amerikai eredetű Cougar-család brit változatait, azaz a Mastiff, a Ridgeback és a Wolfhound közel 700 példányát mi váltja majd fel? A brit hadvezetés tervei szerint (Army 2020) a jelenlegi három helyett két, páncélozott járműveket alkalmazó „csapásmérő” lövészdandár marad majd hadrendben 2020-ra. A dandárok két-két, Ajaxszal felszerelt és az új, még beszerzésre váró páncélozott csapatszállító járművel ellátott (egyes brit források szerint csupán zászlóaljerejű) ezredből és a szükséges kiegészítő (műszaki, tüzérségi, logisztikai egészségügyi) elemekből állnak majd. Ehhez azonban megfelelő, nagy mobilitású, de erős védelemmel rendelkező, „digitalizált”, a Challenger 2-esekkel és a továbbfejlesztett Warrior lövészpáncélosokkal is együttműködni képes, 6×6-os vagy 8×8-as gumikerekes járművekre lesz szükség. A Rheinmetall szerint erre nincs is jobb megoldás, mint a holland-német fejlesztésű Boxer, amelyet a két országon kívül már Litvánia is alkalmaz. Nem véletlen, hogy a 2017-es londoni DSEI haditechnikai kiállításon egy speciális festésű, az Egyesült Királyság zászlójába „öltöztetett” Boxer is megjelent, rendkívüli feltűnést keltve. A várhatóan akár 800 járműves, hárommilliárd angol font értékűre becsült megrendelésre azonban mások is pályáznak. Így a vetélytársak között van a harcedzett Stryker (General Dynamics), a VBCI (Nexter), a Patria AMVXP és a Terrex (ST Kinetics) is. Kérdés, a brit védelmi tárca mikor indítja el a hivatalos versenyt a gyártók között, és persze hogyan lesz ebből 2020-ra két felszerelt dandár?

Ez a kiállítás más, mint a többi

IDŐUTAZÁS

Honfoglaló lovasíjász.

Soós Péter őrnagy

TIZENHÉT ÉV UTÁN ISMÉT VAN ÁLLANDÓ FEGYVERTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS A HADTÖRTÉNETI MÚZEUMBAN. EZ A TÁRLAT UGYANAKKOR LÉNYEGESEN TÖBBET NYÚJT AZ ÉRDEKLŐDŐKNEK, MINT BÁRMELYIK KORÁBBI EBBEN A TÉMAKÖRBE. AZ EGYIK LEGFONTOSABB ÚJÍTÁS, HOGY EZÚTTAL A LÁTOGATÓK A KIÁLLÍTOTT FEGYVEREK, FELSZERELÉSEK EGY RÉSZÉT KÉZBE VEHETIK, FELPRÓBÁLHATJÁK.

Osztrák 1803M huszár legénységi szablya.

Fegyvertár, fegyvertörténeti látványraktár és múzeumpedagógiai foglalkoztató. A Hadtörténeti Múzeum új állandó kiállítása ezt a rövidnek korántsem mondható elnevezést kapta, amely ugyanakkor a tárlat összes funkcióját magában foglalja. Az intézmény jelentős gyűjteménnyel rendelkezik a magyar katonák által valaha használt fegyverfélékből, s ezekből a korábbi évtizedekben már számos tematikus tárlatot rendeztek be. Az utolsó ilyen 2000-ben bontották le. Azóta folyamatos a látogatói igény egy állandó fegyvertörténeti kiállítás iránt.

HÁRMAT EGY CSAPÁSRA

– Ez volt az egyik ok, amely életre hívta a tárlatot. Emellett azonban akadt további kettő. Szerettünk volna enyhíteni a raktárkapacitási problémáinkon is, s ez sikerült azzal, hogy a kiállításnak helyet adó termekben és folyosókon mintegy 900 műtárgyat tudunk elhelyezni. A harmadik ok pedig szorosan kapcsolódott az intézményünkben 7-8 éve meghonosított tematikus múzeumpedagógiai foglalkozásokhoz; ezek során a szakemberek különböző műtárgyak segítségével ismertetnek meg egy-egy történelmi korszakot vagy eseményt a diákokkal. Rendkívül népszerűek e tanórák, akadt olyan év, amikor több

mint háromszáz ilyen tartottunk. Az előadások egyik eleme a fegyvertörténeti foglalkoztató, amelynek keretében például a középkor, az 1848/49-es forradalom és szabadságharc vagy a világháborúk fegyvereivel ismerkedhetnek meg kis csoportos keretek között a tanulók. Ennek szerettünk volna állandó helyszínt biztosítani az intézményünk falain belül, mert korábban ide-oda szállítottuk az erre a célra készített múzeumpedagógiai segédeszközeinket, például a korabeli fegyverek, egyenruhák, viseletek másolatait. A kiállítás a diákok mellett a Nemzeti Közszolgálati Egyetem hallgatói számára is vonzó program. Nekik ugyanakkor nem múzeumpedagógus tart előadást, hanem szakmuzeológus, fegyvertörténész, hiszen ezt a célcsoportot egészen más érdekli: a fegyverek műszaki, technikai paraméterei, harcászati jellemzői – sorolja Soós Péter őrnagy, a Hadtörténeti Múzeum igazgatója lyette.

Mint az iméntiekből kitűnik, a fegyvertörténeti látványraktár a múzeum látogatóinak legnagyobb részét adó diákok, pontosabban az általános iskolák felső tagozatos tanulói, illetve a középiskolások történelemoktatásához is hathatós eszközt biztosít. Adta magát tehát az ötlet, hogy ezt fokozandó, bábukat helyezzenek el a kiállítóterben, nem is akármilyeneket.

– Tizenhárom katonafigura látható a tárlatban; ezek a Hadtörténeti Múzeum első viaszbábúi, kimondottan

A nehézlovasként katonáskodó magyar nemes német stílusban készült vértete.

Hadnagy buzogány a 17. századból.

HÁTORSZÁG

Az 1600 körüli évekből származó hajdú viaszmasa.

Duplacsövű csappantyús tercerol a 19. század közepéről.

ehhez a kiállításához készültek. Valóságűek, ráadásul az adott időszak tipikus arcvonásait viselik, ezáltal is közelebb hozva a történelmi korokat a diákokhoz – jegyzi meg az őrnagy.

A viaszbábúk tárlatba állítását komoly kutatómunka előzte meg. Mindenekelőtt el kellett dönteni, hogy a figurák segítségével a magyar hadtörténet tíz évszázadának melyik katonatípusait jelenítsék meg. A döntést követően következhetett a korhű viseletek elkészítése.

– Természetesen ragaszkodtunk ahhoz, hogy ezek a lehető leghitelesebbek legyenek.

Éppen ezért régészeti leleteket, leírásokat használtunk fel, az időben hozzánk közelebb eső korszakok esetén pedig a ránk maradt szabályzatokból dolgoztunk. Miután meghatároztuk, hogy az adott harcra milyen ruházatot, felszerelést, fegyverzetet kapjon, kerestünk hozzá tipikus arcot; a honfoglaló lovasíjász esetében például a keleties jelleget igyekeztük visszaadni. A figurák jellemzőire (egyebek mellett a vonásaira, testtartására), illetve paramétereire vonatkozó elkép-

zeléseinket megosztottuk a bábukat készítő mesterrel. A viaszról tudunk kell, hogy nagyon érzékeny anyag, bábúink kezei például semmilyen súlyt nem bírnak el, ezért nagy körültekintéssel kellett eljárni az öltöztetésükénél. Néhány alakot például csak úgy tudtunk felruházni, hogy a kész viseletet szétváltuk, ráadtuk a figurára, majd azon újra összevarrtuk. Szerfölött időigényes és aprólékos munka volt, de minden befektetett percet megért, a végeredmény ugyanis magáért beszél – idézi fel a tárlat berendezésének egyik kritikus mozzanatát az igazgatóh lyettes.

PLUSZSZOLGÁLTATÁSOK

De másban is eltér ez a tárlat a többitől. A szokásos múzeumi belépőn felül ugyanis erre külön jegyet kell váltani. A pluszköltségért ugyanakkor természetesen emelt szintű szolgáltatás jár. Szakértő tárlatvezetés mellett a kiállított fegyverek, felszerelések egy része kézbe vehető, felpróbálható.

– Kollégáink magyar vagy angol nyelven, 50–90 perc időtartamban tartanak előadást, s mutatják be az érdeklődőknek a fegyverek fejlődéstörténetén keresztül a magyar hadihistoria tíz évszázadát a honfoglalástól napjainkig. A kiállítás a múzeum nyitvatartási idejében, előzetes egyeztetés esetén bármikor látogat-

16. századi török puszkacsővel szerelt balkáni puska.

Osztrák 1851 M Augustin-gyutacsos kamrás karabély.

A Mária Terézia korszakából származó magyar gránátos.

ható, de vannak olyan időpontok, amikor akár egy fő számára is indítunk t árlatvezetést: kedden, szerdán, csütörtökön, továbbá pénteken 15 órakor, míg szombaton és vasárnap egyaránt 11, 13, illetve 15 órakor – mondja Soós Péter őrnagy.

Az installáció építése tavaly február–március táján vette kezdetét, ezzel párhuzamosan pedig megkezdődött a műtárgyak kiválasztása. Ez utóbbi feladat három muzeológusra, a hideg fegyver-gyűjtemény, a korai lőfegyver-gyűjtemény és a modern lőfegyver-gyűjtemény vezetőjére várt. Ők a lehető legjobb anyagot válogatták össze, balszerencsére azonban sokkal többet, mint amennyi elért volna a kiállításban. Természetesen nehéz volt a döntés, nem meglepő, hogy minden egyes kihullott műtárgyat vérző szívvel vittek vissza a raktáraikba. Ezt követően az összes kiválasztott darab a restaurátorokhoz került, akik kisebb-nagyobb javításokat végeztek azokon. A tárlókat idén tavasszal kezdték feltölteni a szakemberek, a Fegyvertár ünnepélyes megnyitójára pedig 2017. június 24-én, a Múzeumok Éjszakáján került sor.

A kiállítást a Hadtörténeti Múzeum első emeletén, négy teremben és két folyosón, gyakorlatilag a Márványtermet körbeölelő szekcióban rendezték be. Az első helyiségben kardfélék, különböző ütő-, zúzó- és

szálfegyverek kaptak helyet a honfoglalástól a török hódoltság végéig. A látogatók a tárlat tizenhárom viaszbábujából itt rögtön szemügyre vehetnek ötöt: a honfoglaló lovasíjászt, a Szentpéteri Tamás zólyomi ispánt megformázó figurát, az előkelőt Garai Miklós nádor kíséretéből, a nehézlovasként katonáskodó magyar nemest (mellette a német stílusban készült vértetetének másolatával), illetve a h j dű .

– Az ispán viseletei közül hiányzik a sodronying, de a bábú mellett látható annak rekonstrukciója, amit a látogatók akár magukra is ölthetnek. A kézbe vehető, felpróbálható fegyver- és felszerelésmásolatok egy része egyébként már korábban is megvolt: azokat más kiállításokban vagy múzeumpedagógiai oktatóeszközként alkalmaztuk. Akad ugyanakkor számos olyan darab, amelyet kimondottan ehhez a tárlathoz készítettünk – tudjuk meg az igazgatóhelyettestől.

A múzeum szakemberei a legapróbb részletekre is nagy figyelmet fordítottak, ami az 1600 körüli évekből származó hajdú viaszmását nézve tűnhet fel igazán. A bábún ugyanis megjelenítették az arra a katonatípusra jellemző sebeket: a löpor okozta égést a kezén és a fül sérülését, amelyet egy kardcsapás okozott.

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc honvéd gyalogosa.

**Osztrák–magyar 1867M
11 milliméteres Werndl gyalogsági
és vadászpuska.**

A teremből nyíló átvezető folyosó négy taposóvitrinje a régi első világháborús tárlatból lehet ismerős; a Hadtörténelmi Múzeum annál a kiállításkor alkalmazott először padlóba süllyesztett tárlókat, melyekben hadirégészeti anyagokat helyeztek el, s ezúttal is a különböző ásatások során előkerült műtárgyak kerültek ezekbe. Például kő- és bronzeszközök vagy cserépből készült, bizánci eredetű, egykoron görögtűzzel töltött kézigránát. Az utolsó taposóvitrinben Zrínyiújvár feltárásának leletei tekinthetők meg, míg a fali tárlókban török, kardok, szablyák, ütő- és zúzófegyverek sorakoznak. A folyosó utolsó műtárgya pedig annak az 1861M gyalogtiszti szablyának a mintapéldánya, melynek másolatát a honvéd tisztjelöltek is megkapják az augusztus 20-i avatási ceremónia előtt.

– Ez a szablya volt a magyar hadtörténelem leghosszabb ideig, 1861–1948 között szolgálatban tartott szálfegyvere – avat be a részletekbe az őrnagy, mi-

közben a hidegfegyverek világából átlépünk a lőfegyverekébe. Ezek története az 1400-as évektől az elötlőtő lőfegyverekkel indul.

TISZTÍTSD KRÉTÁVAL!

A teremben három figura áll: a Mária Terézia korszakából származó magyar gránátos, a napóleoni háborúk nemesi felkelő huszárja, illetve az 1848/49-es forradalom és szabadságharc honvéd gyalogosa. Az utóbbi viaszbábún szintén megfigyelhető a tökéletességre való törekedés, hiszen azon ugyancsak vannak sebek, még hozzá az elötlőtő puskákkal felfegyverzett lövészek jellegzetes sérülései: a lőpor okozta égési nyomok az arcon és a kézen.

– A gránátos figurán látható egyenruhatípus nem maradt fenn eredeti-

**Amerikai 1873M .45 inches
(11,43 milliméteres) Colt SAA
Peacemaker forgópisztoly.**

**Porosz 1841M 15,4 milliméteres
Dreyse gyalogsági puská.**

**Magyar királyi honvéd
gyalogos (1869–1873).**

**Osztrák–magyar huszárszablya,
a markolatába épített
forgópisztollyal.**

ben, így azt teljes egészében szabászati rajzok, korabeli ábrázolások alapján kellett rekonstruálnunk. A viselet egyébként azért készült fehér színű posztóból, mert akkoriban ez volt a legolcsóbb anyag. „Tisztításának” egészen egyedi módját választották a katonák: krétával fedték el a piszkot – oszt meg részleteket az egyenruhával kapcsolatban az igazgatóhelyettes, majd hozzáteszi: Mária Terézia idejéből mindenkinek a huszárok ugranak be – nem véletlenül –, viszont a múzeum szerette volna megmutatni egy másik oldalát is a magyar kiegészítésű császári-királyi ezredeknek.

Az előltöltő, franciakovás gyalogsági puskával felszerelt hadfi kezében látható gránátnak is akad egy különlegessége: a kanóca, amely izzik. Nem, nincs meggyújtva, a valóságghú látványt egy LED segítségével érték el a leleményes kiállítás-építők. Szintén e teremben kapott helyet az egész tárlat legdrágább vitrinje, tele korabeli vadász- és cüllövő fegyverekkel. Ezek egytől-egyig első osztályú kézműves termékek, egyedi darabok.

– Különböző mőtárgyak, rekonstrukciók segítségével nemcsak a lőfegyverek, hanem a lőszeretek fejlődését is bemutatjuk. Így a látogatók

megismerhetik a töltés folyamatában és a gyújtásban bekövetkezett változásokat, illetve azt, hogy miként igyekeztek növelni a tűzgyorsaságot a töltés egyszerűsítésével – részletezi Soós Péter őrnagy.

A következő, harmadik teremben az 1840-es évektől a második világháború végéig terjedő időszak, vagyis a modern lőfegyverek világa tárul elénk.

– A látogatóknak itt is hosszan beszélhetünk az érdekességekről, hiszen a technika fejlődése a kézi lőfegyvereknél is számos új megoldást eredményezett, kezdve a hátultöltő puskák megjelenésétől az űrméret csökkentésén és a gyérfüstű lőporok bevezetésén át a többletű lőfegyverekig – hallhatjuk a szakembertől.

PAPRIKANADRÁGBAN

A korszak katonáinak felszerelését három viaszbábú segítségével ismerhetjük meg. Ezek sorában az első a kiegyezést követően létrejött magyar királyi honvédség, a régóta áhított önálló nemzeti haderő gyalogosa, kezében egy

Werndl-rendszerű egylövetű hátultöltő puskával, amelyre kardszurony van feltűzve; utóbbi a lovassági rohamok feltartóztatásánál nyújtott hathatós segítséget. Külön figyelmet ér-

**Magyar 9 milliméteres P9R
öntöltő pisztoly.**

HÁTORSZÁG

A honvéd rohamzászlóalj katonája az első világháborúból.

Amerikai .45 inches (11,43 milliméteres) Thompson M1 géppisztoly.

demel a buzérvörös nadrág. Ennek anyagát eredetileg Habsburg Miksa mexikói császár hadseregének gyártották, felhasználására azonban már nem kerülhetett sor, mert az osztrák főherceg uralmát a köztársaságpárti felkelők megdöntötték, őt magát pedig 1867-ben kivégezték. A megmaradt készleteket így az újonnan alakult honvédség kapta, amelynek tagjait eleinte gúny tárgyává tette az amúgy 1881-ig rendszerben tartott „p p ikanadrág”.

Az első világháború időszakát a honvéd rohamzászlóalj katonája idézi meg. Elsődleges fegyvere a lövészárokszakaszok „megtisztításához” nélkülözhetetlen kézigránát volt; ebből nemcsak az övébe tűzve és a kezében, hanem a vállain nyugvó két zsákban is vitt jó párat. Karabély, drótvágó olló, továbbá a közelharcnál hatékonyan alkalmazható lövészárók-buzogány és gyalogsági ásó alkotta még a felszerelését. A terem utolsó viaszfigurája a második világháborús magyar királyi honvéd gyalogost testesíti meg. Fegyvere az öt lőszer befogadására alkalmas, középtáras 1935M ismétlőpuska volt, melyet a Soroksári úton működött magyar fegyvergyár állított elő.

**Magyar 1943M 9 milliméteres
Király-géppisztoly**

**A Magyar Néphadsereg
gépesített lövésze
az 1980-as évekből.**

A tárlat következő szekciójában, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum díszudvarára néző folyosón öt fiókos tárló sorakozik, bennük számos hazai, illetve külföldi maroklőfegyver, melyek között nem egy legendás darab és valódi ritkaság is megtalálható. Például az amerikai Colt Peacemaker több változata vagy az „R00001” sorozatszámú, azaz a gyártósorról elsőként lekerült 1948M öntöltő pisztoly.

A hadtörténeti időutazás a sorozat-lövő fegyverek világában, vagyis a kiállítás negyedik termében ér véget, ahol a korszak két meghatározó magyar katonalakjának viaszmasa egymással szemben kapott helyet: a gépesített lövész az 1980-as évekből, illetve az afganisztáni misszió – „sivatagi” mintázatú hadi gyakorló egyenruhát viselő – honvédja 2004-ből. Mindketten a magyar Kalasnyikov-fegyvercsalád egy-egy jól ismert darabját tartják a kezükben: a néphadsereg katonája az AMD-65-ös, míg a honi haderőben mintegy 20 esztendővel később szolgált társa az AK-74 géppisztolyt.

– A műtárgyak sorát a géppisztolyok nyitják, köztük a világ első ilyen típusú fegyverének tekintett duplacsövű olasz Villar-Perosa. Természetesen ebben a teremben is a lőszerükkel együtt állítottuk ki a fegyvereket. A szovjet PPS-géppisztoly esetében például levettük a tár fedelét, így látható, hogy

abban a 71 darab lőszer csigavonalat ír le, vagyis ezt a fegyvert tévesen nevezik dobtárasnak, hiszen valójában csigatáras – oszlat el egy népszerű tévhitet Soós Péter őrnagy, majd hozzáteszi: persze dobtáras fegyver is helyet kapott a kiállításban, például a brit Lewis golyószóró.

Ebben a teremben is megfigyelhető az a koncepció, miszerint a magyar gyártmányú vagy a honi haderő által használt fegyverek szemmagasságba kerültek, alattuk és fölöttük pedig a korszak külföldi jellegzetességei kapnak helyet.

– Ennek szellemében például a második világháborús géppisztolyokat bemutató vitrinben a magyar Király Pál által tervezett harceszközöket a korszak meghatározó német (MP), szovjet (PPS) és amerikai (Thompson) fegyverei veszik körbe. A vitrinek alatti kihúzható fiókokban pedig további fegyvereket helyeztünk el – zárja a tárlatvezetést a Hadtörténeti Múzeum igazgatóhelyettese.

**Brit 1914M .303 inches
(7,62 milliméteres) Lewis golyószóró.**

**Altiszt a művészetek
búvőletében**

TÁNC ÉS FESTÉSZEZET

KÁSA FERENC FŐTÖRZSŐRMESTER ALAPÍTÓ VEZETŐJE A MEDNYÁNSZKY-KÖRNEK ÉS A DEBRECENI HONVÉD TÁNCGYÜTTESNEK, ÁLLANDÓ RÉSZTVEVŐJE A HONVÉDSÉGI MŰVÉSZTELEPEKNEK ÉS ALKOTÓTÁBOROKNAK. EGYÜTTESE TAGJAIVAL KÉT ALKALOMMAL ARATTAK KATEGÓRIAGYŐZELMET A „LEHET EGY CSILLAGGAL TÖBB?” HONVÉDSÉGI TEHETSÉGGUTATÓ VERSENYEN, FESTMÉNYEIT MÁR SZÁMTALAN KIÁLLÍTÁSON MEGCSODÁLHATTÁK A LÁTOGATÓK.

Mondhatni minden szabadidejét a próbateremben vagy a festőállvány előtt tölti Kása Ferenc főtörzsőrmester. Táncos barátaival ugyanis rendszeres meghívottjai a különböző hon-

védségi rendezvényeknek, városi programoknak és falunapoknak. Műteremből pedig kettő is a rendelkezésére áll: egy otthon várja és egy a szolgálati helyén, a debreceni laktanyában.

– Táncolni gyerekkoromban Mezőkövesden, a Matyó Néptáncgyűttesben kezdtem, ahol olyan kiváló szakemberektől tanulhattam meg az alapokat, mint például Vásárhelyi Laci bácsi. Középkoromként pedig

Gyöngyösön, a Zsurávszky Zoltán vezette Vidróczki Néptáncgyüttes tagja lettem. A színpaddal a bevonulásom után sem tudtam szakítani, ezért a Bocskai-dandár harcoló alegységeinél szolgáló, egykori néptáncos katonatársaimmal és honvédségi közalkalmazott barátaimmal hat évvel ezelőtt megalakítottam a Debreceni Honvéd Táncgyüttest. Repertoárunkat verbunkok, legénytáncok, erdélyi férfitáncok, pontozók és Közép-Kelet-Európa legvirtuózabb, leggazdagabb formakincsű tánc típusa, a legényes alkotják. A Honvédség és Társadalom Baráti Kör debreceni szervezete keretében külön szekciót alkotunk, művészeti vezetőnk Vámosi István. Tagságunk létszáma az évek során folyamatosan gyarapszik, az aktív katonák mellett ma már a Kratochvil Károly Honvéd Szakközépiskola növendékei, középiskolás diákok és civilek is járnak a próbáinkra.

Kása Ferenc Mezőkövesden, ősi matyó családban nőtt fel. Rajztudását, a festészet szeretetét valószínűleg szüleitől, nagyszüleitől örökölte.

– Kisiskolás koromban számtalan megyei és országos rajzversenyen szerepeltem kitűnő eredménnyel. Már ekkor nagy hatással volt rám

családunk barátja, Takács István freskófestő művész. Többek közt őt dicséri az egri bazilika kupolájának freskója is. A legtöbb festővel ellentétben azonban neki nem voltak tanítványai, csupán az öccse és én segédkeztünk a munkáinál. Miután viszont elkerültem Mezőkövesdről, jó pár évig csak vázlatokat készíttettem otthon egy-egy témához, tulajdonképpen „fejben” rajzoltam és festettem. Négy évvel ezelőtt aztán egy festőállványt kaptam karácsonyra a kedvesemtől – az ünnepek után valószínűleg én voltam az első vásárló a művészellátóban. Eredetileg mezőgazdász a végzettségem, így nem meglepő, hogy a képeim többségének a természet szépsége, a szabadban élő állatok a témája. Többször jártam Erdélyben, de a honvédség vajai és mátraházi alkotótáborában is rengeteg ihletet kapok az alkotáshoz. A képeimtől egyébként nagyon nehezen válok meg, eladásukról szó sem lehet. Ajándékozni viszont szoktam közü-

lük, legutóbb például az MH Alföldi Ideiglenes Alkalmi Kötelék keretében a déli határnál szolgálatot ellátó katonák nevében ajándékoztam egy festményt Kelebia önkormányzatának.

Csakúgy, mint a tánc esetében, a festészetben is talákozott hasonló érdeklődésű kollégákkal Kása főtörzsőrmester. Velük közösen alapította meg a dandár védnöksége mellett működő Mednyánszky-kört, a képzőművészettel foglalkozó amatőr alkotók közösségét. Művészeti vezetőjük Tamus István grafikusművész, egyetemi tanár.

– Szerencsésnek érzem magam, mert nem csak a szabadidőmben foglalkozhatok a művészettel, az alkotással, ugyanis az a munkaköri leírásomban is szerepel. B. Nagy Tibor Zoltán önkéntes művelési tartalékos őrmester személyében pedig egy segítőt is kaptam; ő Szász Endrétől tanult festeni. A helyőrségtámogató parancsnokság épületében kaptunk egy műteremnek is kiválóan alkalmas helyiséget, ahol különböző emléklapokat, plaketteket, okleveleket, ajándéktárgyakat is készítünk. Ugyanakkor most egy hatalmas, közös kompozíció dolgozunk, ami a laktanya úgynevezett lejtős épülete folyosójának a falára kerül majd. Alapvetően egy Bocskai-portré lesz, de a kunoktól a huszárokon át napjainkig megjelenítjük a műalkotáson a különböző történelmi korszakok korhű egyenruháit viselő katonáit is.

Kása Ferenc főtörzsőrmester az MH 5. Bocskai István Lövészdandár helyőrség-támogató parancsnokságának megbízott vezénylőzászlósa. Az elmúlt évek során több mint ezer képet festett, vászonra és farostlemezzre alkot. Jelenleg egy őszi képen dolgozik, amely két összecsapó szarvasbikát ábrázol. Amióta intenzíven fest, egyetlen ecsetét sem dobta ki. Legnehezebb feladatnak a portré elkészítését tartja. Képei közül egyelőre még nem loptak el egyet sem, de ha megtörténne, büszke lenne rá, elismerésként fogná fel. Kása főtörzsőrmester alkotómunkáját a Honvéd Vezérkar főnöke idén januárjában, a magyar kultúra napján emléklappal ismerte el.

Toborzásból
jeles

AZ IRODAVEZETŐ

ÖT ÉVE IRÁNYÍTJA A TOBORZÓ- ÉS ÉRDEKVÉDELMI MUNKÁT, A KATONAI IGAZGATÁSI FELADATOK ELLÁTÁSÁT MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB MEGYÉJÉBEN DURGÓ TAMÁS ÖRNAGY.

Túlzás nélkül állíthatjuk, szinte nincs is olyan városi rendezvény, falunap, állásbörze Bács-Kiskun megyében, amelyen nem lennének ott az MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság 1. Katonai Igazgatási és Érdekvédelmi Irodájának munkatársai. Több mint kétszáz különböző rendezvényen vettek részt az elmúlt öt évben. Rendszeresen látogatják a munkaügyi kirendelt-

ségeket, a kecskeméti és a bajai főiskolai karokat, toboroznak a gólyatáborokban, évente általában húsz iskolában tartanak pályaorientációs órákat a tanulóknak és szüleiknek, évről évre megrendezik az országos haditornaverseny megyei döntőit, a hagyományos nemzetközi hadikultúra és military fesztivált pedig nélkülük talán már meg sem tartanák. Gáldonyi Sándor százados koordinálásával pedig aktív szerepet

vállalnak a katonahősök emlékének ápolásában is, a megye három városának négy középiskolája vesz részt a hadisírgondozási programban. A kecskeméti Széchenyi István Szakközépiskola és a Kodály Zoltán Gimnázium, a kunszentmiklósi Virágh Gedeon Szakközépiskola, valamint a bajai Jelky András Szakgimnázium tanulói közül vállalták többen, hogy a közösségi szolgálatot a két világháborúban elesett katonák emlékeit ápolva teljesítik.

– Közvetlen előjáróinktól, Szücs Imre ezredestől és Vitár Zsolt ezredestől a munkánkhoz minden támogatást megkapunk, de az általuk támasztott szerteágazó követelményrendszernek csak szakmailag kiválóan felkészült, több évtizedes tapasztalattal rendelkező kollégáim segítségével, valamint megértő, támogató családi háttér birtokában lehet eredményesen megfelelni. A toborzás szempontjából jelentős rendezvényeket ugyanis általában hétvégeken tartják, de az érdekvédelmi körünkbe tartozókkal, az intézmé-

A Bács-Kiskun megyei iroda munkatársai közül az érdekvédelem területén Parádi Gyöngyi főtörzsőrmester, Király Endréné, Szücsné Hatvani Klaudia és Bárány Sándor közalkalmazottak dolgoznak, a katonai toborzás pedig elsősorban Bezerédi László törzsszászlós és Kollár Ernő zászlós feladatköre. A hadisírgondozást és a fiatalok honvédelmi nevelését az irodavezető-helyettes, Gáldonyi Sándor százados koordinálja.

nyek többségével is csak munkaidő után tudjuk tartani a kapcsolatot – mondta a jubiláló irodavezető.

Durgó őrnagy és kollégái toborzó-munkájának eredményeként Bács-Kiskunból egyre többen választják a katonai életpályát, öt év alatt közel hatezer-ötszáz érdeklődő kereste fel az irodát.

– A legtöbbször fiatal konkrét, célratorzó kérdésekkel érkeznek. A nyolcadikosok általában ahhoz kérnek tanácsot, hogy milyen középiskolában érdemes továbbtanulniuk, ha katonának szeretnének lenni. A végzős középiskolásokat és a már korábban érettségizetteket pedig főleg az

MH Altiszi Akadémia és a Nemzeti Közszerződési Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karának felvételi követelményei, illetve a szerződéses szolgálat feltételei érdeklik – összegezte tapasztalatait az őrnagy.

Két évvel ezelőtt a Kiskunhalasi Szakképzési Centrum tanulói egyszerre több mint harmincan jelentkeztek önkéntes művelési tartalékosnak – azóta közülük többen már szerződéses katonaként szolgálnak. Valamennyien Vezdán Csaba és Bátor Gábor tanítványai voltak. Ez idő tájt pedig ugyanebből az intézményből ötvenhét diák és nyolc pedagógus

szeretne tagja lenni a kiskunhalasi járás önkéntes területvédelmi tartalékos századnak.

– Jelenleg a középiskolás diákok és az egyetemi hallgatók körében tekintjük kiemelt feladatunknak a katonai pálya és az önkéntes területvédelmi tartalékos szolgálat népszerűsítését. Kiváló együttműködést sikerült ezen a területen kialakítanunk Nagy Viktor alezredessel, az MH Hadkiegészítő, Felkészítő és Kiképző Parancsnokság megyei előkészítő részlegének vezetőjével, illetve munkatársaival – jegyezte meg az irodavezető.

Kapcsolattartás intézményekkel, vállalatokkal, nyugállományú katonákkal, katonai igazgatási és kegyeleti feladatok irányítása – sokirányú elvárásnak kell megfelelnie egy irodavezetőnek. Durgó őrnagy azonban munkája mellett lakóhelye közösségi életében is jelentős szerepet vállal: kuratóriumi tagja a Szentkirályért Közalapítványnak, valamint egyik alapítója és elnöke a Szentkirályi Motoros Clubnak.

Durgó őrnagy jelenleg az ELTE pedagógiai kar emberi erőforrás tanácsadói szakának végzős hallgatója. Szakdolgozatának témája: a Magyar Honvédség a munkaerőpiacon, a katonai felnőttoktatás. Felesége óvodapedagógus; több, a gyermekek fejlesztésével, a tehetségápolással kapcsolatos könyv társszerzője. Lánya, Nikolett a Szegedi Tudományegyetem elsőéves hallgatója – egy éve önkéntes művelési tartalékos. Bence fia most végzi az általános iskolát, a Hódmezővásárhelyen szervezett nyári honvédelmi tábor végén bejelentette: lehet, hogy ő is a katonai pályát választja majd.

Nagybátyja emléke előtt tisztelgett

TÖBB MINT HETVEN ÉV ELTÉLTÉVEL ISMERHETTE MEG GEORGE LENON OWENS HADNAGY HŐSI HALÁLÁNAK PONTOS KÖRÜLMÉNYEIT UNOKAHÚGA, JULIE OWENS ROBINSON. AZ ÉSZAK-KAROLINÁBAN ÉLŐ HÖLGY AZÉRT LÁTOGATOTT EL HAZÁNKBA, HOGY CSALÁDJÁ KÉPVISELETÉBEN LERÓJA TISZTELETÉT NAGYBÁTYJA – A KISKUNLACHÁZA ÉS DÉLEGYHÁZA KÖZÖTT LEZUHANT B-24-ES NEHÉZBOMBÁZÓ MÁSODPILÓTÁJA – EMLÉKE ELŐTT.

LELKI MEGNYUGVÁS

Hét évtizedig gyászolta nagybátyját, magyarországi látogatása során azonban az akkor 23 esztendőes repülőhadnagy halálának körülményeit is megismerhette Julie Owens Robinson.

– Két évvel ezelőtt a nagymamám házában találtam egy levelekkel teli dobozt. A levelek többségét a nagybátyám küldte haza a családjának a frontról, de voltak köztük olyanok is, amelyeket az eltűnt bajtársak hozzátartozói írtak egymásnak. Akkor fogtam fel igazán mekkora tragédiát, lelki

traumát jelentett a háború, a férjek, a szeretett rokonok elvesztése. Látni akartam, hol zuhant le a nagybátyám gépe, hol halt meg – foglalta össze magyarországi látogatásának jelentőségét az Egyesült Államokban élő hölgy.

Owens hadnagy és bajtársainak halála körülményeit Magó Károly zászlós, a Magyar Roncskutató Egyesület elnöke dolgozta fel egyik tanulmányában. Kutatásai során megállapította, hogy a 461. bombázócsoporthoz Burke őrnagy vezetésével 1944. április 13-án

szállt fel a hetedik bevetésére, hogy elpusztítsák a Dunai Repülőgépgyárat. A kötelék tagja volt a Paul S. Mowery hadnagy, parancsnok vezette 49-es oldalszámú gép is, fedélzetén a másodpilóta Owens hadnaggyal. A B-24-eseket a cél felett erős légvédelmi tűz mellett vadászgépek támadták meg. Amerikai jelentések szerint a bevetés során ötvennyolc vadászgéppel találkozott, amelyek közül a kétmotorosok rakétákat is lőttek a kötelékre. A B-24 Liberatorok lövészei három támadó gép megsemmisítését és három gép

valószínű lelövését jelentették. Az amerikai kötelék tizenöt gépe sérült meg a bevetés során, két bombázójuk nem tért vissza. A cél felett ugyanis egy légvédelmi lövedék eltalálta Charles W. Bauman főhadnagy 44-es oldalszámú gépének egyik motorját, ami a robbanástól kigyulladt, s a tűz az üzemanyagtartályra is áttért. A megsérült bombázó egy éles bal fordulatra kényszerült, aminek következtében nekiütközött Paul S. Mowery hadnagy gépének, majd a cél körzetében a földbe csapódott.

Az ütközéstől Mowery hadnagy B-24-esének egyik légcsavarja és jobb szárnyának egy darabja leszakadt, míg a gép pörögve zuhanni kezdett. Az alakzatban repülő másik bombázó személyzete azonban látta, hogy a pilóta körülbelül 600 méter magasságban kivette a Liberatort a zuhanásból. Mowery hadnagy végül Kiskunlacháza mellett, Bugyi-Alsódelegyháza pusztánál zuhant le. A helyszínre érkező csendőrök két holttestet találtak: Owens és Mowery hadnagyokét. A másodpilóta valószínűleg az ütközés pillanatában meghalt, a gépparancsnok pedig koponyaalapi törésben, nem sokkal a becsapódás után hunyt el.

Erre a tanulmányra bukkant rá az interneten Julie Owens Robinson, aki az MH 86. Szolnok Helikopterbázis és a Magyar Roncskutató Egyesület segítségével köszönhetően, férjével együtt rövidesen hazánkba érkezett.

Magó Károly zászlós, a roncskutató egyesület elnöke és Mohos Nándor amatőr történész, a Magyarország fölötti amerikai légi események egyik legelismertebb szakértője kalauzolásával először azt a területet keresték fel, amely fölött a két B-24-es összeütközött, majd Owens hadnagy gépének becsapódási helyszínére utaztak, és ellátogattak a szolnoki RepTárba is. Közép-Kelet-Európa egyedülálló repüléstörténeti kiállítóhelyén őrzik ugyanis a 44-es oldalszámú bombázó motorját.

– Owens hadnagy gépe roncsainak pontos helyét egyelőre nem ismerjük, ezért unokahúgának csak a légvédelmi lövedékek által eltalált, és emiatt ütköző Bauman főhadnagy vezette Liberator motorját tudtuk megmutatni. Ezt is egy barátomnak köszönhetően találtuk meg, aki 2008 tavaszán azért hívott fel, mert egy szigetszentmiklósi gazda ekéje szántás közben elakadt. A

helyszínen ásni kezdtünk, és alig húsz centi mélyen találtunk egy repülőgépmotort. Felhívtam a föld tulajdonosát, aki közölte, hogy nagyon örülne annak, ha a szántójáról elvinnék az „akadályt”. Három nappal később a helyszínen megkezdtük a lelet feltárását. Az eredmény minden várakozásunkat felülmúlta: egy B-24H Liberator típusú amerikai bombázó motorja volt a földben. Az alkatrészeit tanulmányozva arra következtettünk, hogy légvédelmiágyú-találat érte a motort – idézte fel a közel tíz évvel ezelőtti történetet Magó zászlós, az akkori feltárás vezetője, akinek a földtulajdonos nagymamája elmondta, hogy ő még a gépet is látta. A néni huszonhárom éves volt akkor, amikor a repülőgépgyárat a Liberatorok bombázták. Családjával a pincébe menekültek, egy idő után pedig meghallották a zuhanó repülőgép ijesztő motorzúgását. Később az összetört, kiégett, de nagyjából egyben maradt törzsét is megnézték. A nagymama elmondta: a lezuhanása után a gép testét az akkori repülőgépgyárba szállították vizsgálatra.

Owens hadnagyot sokáig eltűntként kezelték.

– Nagybátyám földi maradványait már évekkel ezelőtt hazaszállítottuk, és szülőföldjén, Észak-Karolinában helyeztük végső nyugalomra. Kíméletből azonban édesanyánknak még azt követően sem árultuk el, hogy soha többé nem fog hazatérni, miután sikerült tisztáznunk hősi halálának pontos körülményeit. Lelki megnyugvást jelent a számomra, hogy vendéglátóimnak köszönhetően azt a földet is láthattam, ahol életét veszítette – búcsúzott kíséretől Julie Owens Robinson.

Új versenyző a Honvédban

Dr. Baji Balázs gátfutó a Budapesti Honvéd Sportegyesület színeiben folytatja pályafutását. Az atléta az átigazolás kapcsán úgy fogalmazott: nehéz döntés volt, hiszen rengeteget köszönhet szülővárosának, Békéscsabának és a Kopp Békéscsabai Atlétikai Clubnak.

– Nagyon szeretem a városomat, innen indultam el, de már kilenc éve Budapesten élek, idekötnék a mindennapok, és annak érdekében, hogy a fejlődésem töretlen maradjon, a „Honvéd-család” segítségére van szükségem – mondta a sportoló, aki számos kiemelkedő eredménnyel büszkélkedhet. Az amszterdami Európa-bajnokságon (2016) ezüst-, a londoni világbajnokságon (2017) bronz-, míg az Universiadén (2017) aranyérmet nyert 110 méteres gátfutásban.

Kép és szöveg: Snoj Péter

Aranyérem Olaszországból

Nyolc év után szerzett újra aranyérmet világkupán a párbajtőröző Rédli András százados, aki az olaszországi Legnanóban megrendezett versenyen állhatott fel a dobogó legmagasabb fokára. A megmérettetésen kétszázhetvenötven indultak. Az első napon lebonyolított selejtezőkön az MH Altitiszt Akadémia testnevelő tisztjének nem kellett részt vennie, mert kiemeltként automatikusan a főtáblára került. A döntőig vezető úton

holland, német, cseh, francia és kazah ellenfelet győzött le, míg a fináléban egy másik magyar, a 23 éves, pécsi Berta Dániel várt rá.

– Dani remek vívókat vert meg, nemhiába jutott el a döntő asszóig, de végül 15:6-ra én győztem. Nagyon koncentráltam, mert mindenáron meg akartam szerezni az aranyérmet, és sikerült is – mondta a százados.

Takács Vivien

IN MEMORIAM

Az elhunytak névjegyzéke a 2017. október 23. és november 24. közötti időszakban beérkezett adatok alapján: Kertész Zoltán főtörzsőrmester (57), Matusek Nikolett közalkalmazott (41), Koller Árpád közalkalmazott (61), Herczeg László Antal közalkalmazott (55), Sztanó Géza ny. vezérőrnagy (88), dr. Sebe László ny. vezérőrnagy (73), Galambos Sándor ny. ezredes (90), Estók János ny. ezredes (88), Gáti Sándor ny. ezredes (89), Hegyessy Árpád ny. ezredes (75), Horváth Gyula ny. ezredes (87), Ott László ny. ezredes (90), Szücs Elemér ny. ezredes (85), Árva Antal ny. alezredes (84), Csincsa László ny. alezredes (66), Aranykovács János ny. alezredes (75), Blága László ny. alezredes (85), Csaja István ny. alezredes (74), dr. Horváth László Pál ny. alezredes (84), dr. Langer Antal ny. alezredes (79), Halász János ny. alezredes (66), Németh Béla ny. alezredes (89), Petrik Zoltán ny. alezredes (69), Szabó Sándor Sámuel ny. alezredes (80), Tóth György ny. alezredes (83), Vajda János ny. alezredes (82), Koller István ny. alezredes (88), Papp Béla Ferenc ny. alezredes (66), Verba István ny. alezredes (93), Farkas Cseke János ny. alezredes (81), Mező Sándor ny. alezredes (88), Naszodi Andor ny. alezredes (70), Mátrai Gábor ny. őrnagy (89), Mészáros Szuharevszki Mihály ny. őrnagy (86), Varjú István ny. őrnagy (88),

Meixner Lajos ny. őrnagy (88), Fábrián Kornél ny. őrnagy (80), Egri-Szücs Miklós ny. őrnagy (74), Tóth Sándor ny. őrnagy (91), Farkas István ny. őrnagy (85), Petren Károly ny. őrnagy (86), Pór Sándor ny. őrnagy (87), Zanaty János ny. őrnagy (82), Juhász Pál József ny. százados (67), Szabados Gyula ny. százados (68), Sándor Mihály ny. százados (87), Urbán Sándor ny. százados (74), Bednatics László ny. főtörzsszászlós (65), Svába János ny. főtörzsszászlós (83), dr. Nagy Györgyné ny. főtörzsszászlós (69), Karanicz József ny. törzsszászlós (78), G. Farkas Zoltán ny. törzsszászlós (85), Pisák Tibor ny. törzsszászlós (65), Bedő Mihályné ny. törzsszászlós (68), Illés János ny. törzsszászlós (68), Adám János ny. törzsszászlós (73), Rési János ny. törzsszászlós (87), Kürtös János ny. zászlós (62), Pálfi József ny. zászlós (81), Frigyesi József ny. főtörzsőrmester (73), Kádár János ny. főtörzsőrmester (60), Márkus Antal ny. főtörzsőrmester (73), Gál Sándorné ny. közalkalmazott (79), Winkler László Pál ny. közalkalmazott (70), Nagy Dénesné ny. közalkalmazott (69), Tendli Józsefné ny. közalkalmazott (78), Balogh Lajos Győzőné ny. közalkalmazott (68), Vizer István ny. közalkalmazott (85), Földesi László ny. közalkalmazott (69), dr. Kiss Sándorné ny. közalkalmazott (66), Szentmiklósi János ny. közalkalmazott (58)..

EMLÉKÜKET KEGYELETTTEL MEGŐRIZZÜK.

MEGJELENT!

Zrínyi Kiadó

HM Zrínyi Nonprofit Kft.

Nyitva tartás: hétfő – péntek: 9.00 – 15.00

Telefon: 06 1 459-5373

E-mail: gyoredina@armedia.hu

cinti@armedia.hu

1087 Budapest
Kerepesi út 29/B

8500 FT HELYETT **6375 Ft**

WEBSHOP: HMZRINYI.HU

HM ZRÍNYI
TÉRKÉPÉSZETI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS
SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ NONPROFIT KFT.

ZRINYI KIADÓ

HONVEDELEM.HU

A KATONAI HÍRPORTÁL

*Látogasson el
hozzánk!*

**FOTÓK, VIDEÓK,
HAZAI ÉS KÜLFÖLDI HÍREK, SPORT,
INTERJÚK ÉS MÉG
RENGETEG ÉRDEKESSÉG!**

